

M. Mažvydo biblioteka

Rinkimams Lietuvoje pasibaigus

KĄ PADĖS ISTERIKA?

Antanas Dundzila

Jau po pirmojo Lietuvos rinkimų rato spalio pabaigoje buvo aišku, kad Lietuvai grėsia buvusių komunistų, dabartinės Lietuvos Demokratinio Darbo Partijos (LDDP) valdžia. Antrasis rinkimų ratas lapkričio viduryje šį rūpestį patvirtino. Šiandieną persikrikštinę komunistai – su buvusiu komunistų partijos turtu, organizacija ir jos vadu – Algirdu Brazausku – Scime turi paprastą balsų daugumą, t.y., Lietuvos valdymą kontroliuos.

Toks rinkimų rezultatas buvo smūgis ar bent sensacija visiems: Lietuvos gyventojams, išeivijai, užsienio kraštams. Toks pasisekimas nustebino net rinkimus laimėjusią pačią LDDP. 1992-XI-18 d. iš Vilniaus išsiųstame laiške rašoma, kad "Tik Kaune ir Panevėžyje neprėjo nė vienas neokomunistas (LDDP)". (–nesuklyskite skaitydami, rašoma "neokomunistas"). Valio Kaunui ir Panevėžiui!

Reakcija buvo labai įvairi, nuo santūrių pareiškimų rezultatams įtakos turėjo didžiojo rytų kaimyno laikysena Lietuvos atžvilgiu. Kaip gracingas fechtuotojas, A. Brazauskas didžiavasiškai komentavo V. Landsbergio pareiškimą ir, tarp kitų dalykų, teigė tris, mums ypač įdomias mintis: kad Rusijos laikysena rinkimų nenulėmė, kad LDDP Lietuvą ves nepriklausomybės keliais ir kad rusų kariuomenė turi būti išvesta iš Lietuvos.

Čia būtina pastebėti, kad

paskutiniai du A. Brazausko lūpų teiginiai didesnės reikšmės neturi, nes jie padaryti ne iš geraširdiškos, tautos siekius suprantančios LDDP iniciatyvos, bet yra naujai priimtos Lietuvos Konstitucijos dėsniai. Kadangi yra žmonių, kurie A. Brazauską ir buvusių komunistus savotiškai tebegarbina už 1990-III-11 d. nušluoto komunistinio režimo neva tai krašto gerovei padarytus "žygdarbius", tai čia žinotina, kad LDDP šiuose reikaluose kitaip kalbėti negali. Ir Seimo nariai ir būsimas Respublikos Prezidentas turės prisiekti savo ištikimybę Lietuvos Respublikai ir Konstitucijai.

Lietuvos Ambasadorius Stasys Lozoraitis pasisakė santūriai, kaip prityrusiam, pareigose esančiam diplomatumui pridera. DIRVOJE (XI-5) buvo skelbta, kad Ambasadorius reiškė pasitenkinimą demokratiškai pravestais rinkimais. Jis taip pat teigė, kad šie rinkimai yra pamoka ateičiai, kad į rezultatus privalome žiūrėti ramiai, nepasimetus. Taip pat pabrėžė, kad negalime išleisti iš akių paskutinių kelių metų tautos atsiektų laimėjimų, kurių jokie rinkimai negalės atgal atskirti.

Kanados Lietuvių Bendruomenės vadovybė reagojo labai aiškiai ir tuoj pat. Kanadiečiai viešai išreiškė savo nusivylimą LDDP laimėjimu bei savo abejonės būsimo LDDP valdymo kryptimi. Tai buvo aiškus, laisvėje laisvai galvojan-

čios, Lietuvai daug padėjusios visuomenės žodis. Tas žodis nebuvo įvilktas į kokią tai politinę diplomatiją, bet visuomeninio triuso teise tiesiai pasakytas, aiškus. Tokius pasisakymus vertiname kanadiečius čia sveikiname. Nei JAV LB-ės nei PLB-ės viešų pareiškimų dar nematėme. Reikia manyti, kad tai nėra apstulbimo, žado netekimo, bet saikaus laukimo ir "už uždarų durų" svarstymo, manevravimo reiškinys. Laukiame aiškaus, tiesaus pasisakymo iš šių organizacijų vadovybių.

Š.m. XI-7 Chicagoje įvykusioje Korp! Neo-Lithuania šventėje pagrindinę kalbą pasakė mūsų visuomenės pažįstama jaunosios kartos darbuotoja Eglė Juodvalkė, o jos kalbą XI-17 d. (Nukelta į 9 psl.)

Pažaislio vienuolynas netoli Kauno, kur dabar vėl įsikuria Kazimierietės seserys. D. Kižio nuotr.

AR AUKŠČIAUSIAS SOVIETAS NUVERS PREZ. JELCENA

Antanas Butkus

Rusijoje labai dedelė ekonominė ir politinė krizė. Amerikoje gyvenantiems sunku ją suprasti, nes tokios krizės niekad neišgyveno. Tam tikri ekonominiai pakitimai neatnešė laukto pagerėjimo. Dabar ir nauji, ir seni Rusijos vadai svarsto, kokią ekonomikos modelį pasirinkti. Vienas iš jų – Vakarų kapitalizmas, jungiantis demokratiją ir laisvą rinką. Tokį modelį – "šoko terapiją" – pasirinko lenkai ir čekai ir bando įgyvendinti. Kitas modelis – pasirinktas kiniečių – kapitalizmas su nežmonišku (inhuman) veidu – ir laisva rinka bei senasis komunistų elitas valdžioje.

Rusijos prezidentas ir jo pasekėjai nori pasirinkti amerikoniškąjį modelį. Jiems prieštarauja Maskvos civilinės unijos pramonikai, kurie, nors ir užima poziciją tarp Boriso Jelcino reformistų ir aršių nacionalistų bei komunistų, nori kontroliuoti politiką ir ekonomiką, labai riboti laisvą rinką. Antireformistai nori nestabdyti didelių įmonių privatizaciją, žemės pardavimą ūkininkams ir laikyti ją senų biurokratų, "aparatchi-

kų" rankose, ragina sugrąžinti kainų kontrolę, t.y. vėl leisti biurokratams o ne vartotojams diktuoti ką gaminti. Keli dešimtmečiai blogo valdymo įpratino žmones nesiimti atsakomybės ir būti komanduojamais. Ypač tas ryškus kolektyviniuose žemės ūkiuose, kur daugumoje dirba moterys. Pirmam metų pusmety pradėjus veikti reformoms, patrigubėjo privatūs žemės sklypai ir jų produkcija padeda apsisaugoti nuo bado. Daug blogo ir dėl senųjų "aparatchikų" pasisavintos Centrinio banko kontrolės. Rezultatas – nuo 8 iki 30 % padidėjusi infliacija.

Atidarydamas Rusijos kongresą, prezidentas B. Jelcinas pripažino, kad ekonominiai pasikeitimai neatnešė laukto pagerėjimo, tačiau keisti ekonominę programą netikslinga. Kalbėdamas 1041 deputatui Didžiojoje Kremliaus salėje prezidentas prašė dar duoti vienerius ar pusantrus metų jos vykdymui. Kova tarp įvairių partijų ideologų, didžiųjų politikos bosų, nesugebėjimas ar nenorėjimas ieškoti kompromiso, žlugdo reformas ir (Nukelta į 10 psl.)

Apie ambasadoriaus Stasio Lozoraičio kandidatavimą į prezidentus skaityk 2 puslapyje

Lietuvos Ministrą pirmininką Aleksandrą Abišalą ir Nijolę Abišalienę, bei juos lydinčius Ambasadorių ir p. Lozoraičius Philadelphiaje pasitinka Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybos narės Aniliora Mašalaitienė ir Teresė Gečienė. Plačiau skaityk 4 psl. Antano Krušinsko nuotr.

Specialiai iš Washingtono

AMBASADORIUS STASYS LOZORAITIS – GALIMAS LIETUVOS PREZIDENTAS

Antanas Dundzila

DIRVAI (XII-10) ir visi kiti išeivijos laikraščiai paskelbė Lietuvos Ambasadoriaus Stasio Lozoraičio pareiškimą dėl jo galimo kandidatavimo į Lietuvos Prezidentus. Š.m. gruodžio 7 d. Ambasadorius priėmė DIRVOS bendradarbį pokalbiui ir rūpimą reikalą nušviest plačiau. Šis straipsnis parašytas iš pokalbio metu vestų užrašų, kartu su Ambasadorium vėliau patikrintų. Suprantant temos svarbą bei galimą jautrumą, atsakomybė už bet kokius netikslumus priklauso straipsnio autoriui.

Visų pirma pabrėžtina, kad Ambasadorius šiuo metu nekandiduoja. Ambasadorius būtų laikomas kandidatu tuomet, jei (1) kvietimą kandiduoti jis priimtų ir (2) pagal Konstitucijos 79 str. būtų rinkimine tvarka įregistruotas, pirmiau surinkus bent 20,000 rinkėjų parašų, reikalingų kandidatūros išstatymui. Prezidento rinkimai Lietuvoje įvyks sekmadienį, vasario 14 d.

Ponas Lozoraitis yra patyręs, kad po rinkimų į Seimą Lietuvoje pradėta rimtai galvoti ir apie trečio kandidato galimybę į Prezidentus. Apart numanomų A. Brazausko ir V. Landsbergio kandidatūrų, tokiu kandidatu pramatytas Stasys Lozoraitis. Ambasadorius Lozoraitis savo sutikimą kandidatuoti saisto su dviem reikalavimais. Pirmia jis turėtų būti plačios visuomenės remiamas, abiem didiesiems politiniams blokam priimtinas kandidatas: tai reiškia, kad didžiosios partijos savo kandidatų prezidento vietai nestatytų. Antra, jis nesutiktų kandidatuoti "prieš" kurią nors dabartinio Lietuvos politinio gyvenimo žymesnę asmenybę.

Jis pageidautų save matyti tautą vienijančiu kandidatu, o, jo paties žodžiais, nesutiktų "susideginti ant laužo be reikalo". Jis įsitikinęs, kad tas "trečiasis", kas juo bebūtų, privalėtų konsoliduoti tautos jėgas, kraštą vesti iš dabartinių ekonominių griuvėsių, iš nepasitikėjimo vienas kitu, turėtų nuversti tą sieną, kuri šiandieną tautą yra padalinus. Kalbant apie bolševikinio režimo padarytas skriaudas, jis mano, kad tik tautai ar artimui nusikaltusieji gali būti nuo krašto atstatymo darbo atstumti. Rei-

kia bandyti kartu (pabrėžė "kartu") spręsti krašto uždavinius, reikia leisti žmonėms pasikeisti.

Harmoningas darbas būtų Pono Lozoraičio programos kurtinis akmuo, Prezidentui kreipiant ypatingą dėmesį į Konstituciją, reikala ją tobulinti, pagal ją kurti naują krašto valdymo struktūrą. Taip pat mato ir dvasinių vertybių ugdymo reikalą: reikia grąžinti Lietuvai entuzijazmą, sąmoningą pračius ir atieties supratimą, savigarbą ir pasitikėjimą.

Ponas Lozoraitis mano, kad politinių jėgų konsolidavimas krašto gerovei nėra vien partijų, bet visų bendras krašto valdymo reikalas. Į prezidentūrą jis žiūri visų pirma kaip į Konstitucijos garantą Prezidentui visą laiką rūpinantis, kad būtų gerbiama nepriklausomybė, demokratija ir žmogaus teisės. Tai didelis, bet kokiam asmeniui sunkus uždavinys.

Bendrai svarstant tos trečiosios kandidatūros iškėlimą, Ambasadorius nušvietė du reikšmingus, politinius bruožus. Viena, Seimo rinkimuose atsiekus didelį politinį laimėjimą, LDDP gali galvoti, kad krašto valdymo atsakomybė yra būtina dalintis. Antra, LDDP laimėjimas sukėlė didelį nerimą užsienyje. Krašto valdyme reikia asmens kuris į šiuos svarbius klausimus pajęgtų duoti atsakymą.

Jei Ponas Lozoraitis kandidatuos, tai jis nesitiki, kad jam būtų rimtai keliamas tas paskutinius trejus metus Lietuvoje išgyvenusio piliečio reikalavimas. Ambasadorius kategoriškai pabrėžė, kad jis niekada nebuvo jokioje svetimoje valstybėje užsiregistravęs nuolatiniam gyvenimui ir jo turimas Lietuvos Respublikos diplomatinis pasas jam garantuoja teisę kandidatuoti. Sutikęs kandidatuoti, jis tuoj pat išvyktų į Lietuvą intensyviai priešrinkiminei akcijai.

Pokalbiui baigiantis, paklausiau: "Ką galima, Pone Lozoraiti, Jums palinkėti?" Ambasadorius atsakė: "Linkėkite, kad būčiau Lietuvai naudingiausias bet kokioje susidariusioje padėtyje".

Su nepaprasta pagarba ir jausmu širdyje to Lietuvos Respublikos Ambasadoriui Stasiui Lozoraičiui linkime ir dėkojame už suteiktą galimybę šiomis mintimis pasidalinti su DIRVOS skaitytojais.

(1992-XII-8)

PREZIDENTAS G.

BUSH, gruodžio 4 d. pažadėdamas išgelbėti tūkstančius nekaltų žmonių nuo mirties bado, įsakė JAV karinėms pajėgoms atlikti sunkią ir pavojingą gailėstingumo misiją Somalijoje, kur tūkstančiai gyventojų miršta bado, vietinių genčių tarp savęs bekovojojančiams vadei voms neleidžiant jiems pristatyti maisto. Jungtinių Tautų Saugumo Taryba vienbalsiai šią intervenciją patvirtino, numatydamas, kad kitu atveju iki Kalėdų bado mirtų apie ketvirtis milijono Somalijos gyventojų. Šiais metais dėl bado, ligų ir šalyje vykstančio pilietinio karo gyvybių neteko 300,000 gyventojų. Somalijon gailėstingumo misijos atlikti išvykstančių 28,000 karių nuotaiką gal geriausiai atspindi šis amerikiečio marino Adam Mohror žodžiai: "Mes gal padėsime žmonėms išgyventi iki Kalėdų".

GRUODŽIO 1 D. MASKVOJE prasidėjo Rusijos liaudies deputatų suvažiavimas, į Kremlių susirinkus daugiau kaip 1,000 delegatų, kur prezidento Boris Jelcino rėmėjai toli gražu nesudaro daugumos. Prieš išsiunčiant šią apžvalgą Jelcinas dar atsilaukė balsavimuose ypač gruodžio 5-6 savaitgalį, kai suvažiavimas bandė pakeisti konstitucijos pastraipą, kad kandidatus į ministerių kabinetą turėtų teisę pasirinkti ne prezidentas, bet liaudies deputatų suvažiavimas. Opozicijai iki reikiamų dviejų trečių dalių pritrūko tik 4 balsų.

JUGOSLAVIJOS MINISTEIRIS PIRMININKAS Milan Panic, kuris gimė Serbijoje, bet vėliau emigravo į JAV ir čia iškilo farmacijos pramonėje, grįžęs į savo gimtąją šalį ir čia tapęs premjieru, pareiškė, kad gruodžio 20 d. rinkimuose jis bandysias laimėti Jugoslavijos prezidento postą, kuriuo dabar yra serbas, kietosios linijos atstovas Slobodan Milosevic. Jis laikomas pačiu atsakiminguiausiu žmogumi už po Jugoslavijos subyrėjimo vykstantį kraujo praliejimą. Panic dar kartą pažadėjo, kad tuo atveju, jei jis rinkimus laimės, tai bandys sustabdyti kovas Bosnijoje, kurių išdavoje šalis tapo visiškai izoliuota.

EUROPOS VIENYBĖS SUTARČIAI gruodžio 2 d. didele balsų dauguma pritarė Vokietijos parlamento žemesnieji rūmai – Bundestag. Apie šią sutartį kalbėdamas kancleris Helmut Kohl perspėjo, kad tik suvienyta Europa galėsianti kovoti prieš atgimstantį nacionalizmą Vokietijoje ir kitose Europos šalyse. Tuo tarpu Miunchene gruodžio 6 d.

EUROPOJE IR PASAULYJE

apie 300,000 vokiečių protestavo prieš užsieniečių netoleravimą, antisemitizmą ir dešiniųjų vykdomą smurtą. Demonstrantai, bažnyčių varpams skambant sukibę rankomis ir laikydami žvakes bei žibintus, sudarė 28 mylių ilgio grandinę.

PASTARUOJU METU DAUG KALBŲ sukėlė einančio Lietuvos Respublikos prezidento pareigas A. Brazausko pasiūlymas vyriausybėje įsteigti ministerio be portfelio postą ryšiams su išeivija, ir kad išeivija tam postui pasiūlytų savo kandidatą. Tuo klausimu gruodžio 3 d. Varšuvos restorane, Chicagoje pasisakė dr. L. Kriaučeliūnas, eufuojamo popiečio pokalbių klubo nariai.

M. Valiukėnas: Ministerį pirmininką kol kas aš mažai pažįstu, mažai apie jį žinau. Jeigu pildosi Brazausko deklaracija, kad koalicinė vyriausybė ir tolimesnė eiga bus vykdoma, tai yra geras ženklas, kad ministeriu pirmininku jau yra ne Lietuvos Demokratinė Darbo partija, o platesnė lietuvių visuomenė, lietuvių tautos atstovai. Tuo požiūriu ir šitas klausimas galimas svarstyti, bet šiuo metu atsakymo, ar tai būtų teigiamas ar neigiamas veiksmas, neturiu.

A. Juodvalkis: Tam tikra torpeda suskaldyti lietuvių bendruomenę. Komunistai, 1940 m. paėmę valdžią raudonosios armijos remiami, taip pat čiulbėjo visi ir melavo: nei žemė nebus kolchozuota, nei kas kitas. Ir dabar Brazauskas, tapęs seimo pirmininku ir net einas prezidento pareigas, čiulba kaip vieversėlis. O praėjus laikas, tai pamatysim, kiek bus išstęsi jo pažadai. Bendruomenė turėtų atsiklausti ir laukti, kaip toliau vystysis Lietuvos reikalai.

T. Blinstrubas: Brazausko pasiūlymas labai gudrus manevras. Tokiu pasiūlymu gali būti siekiama kelių tikslų: susilpninti išeivijos opoziciją jo valdymui, gauti išeivijos palankumą – žiūrėkite, man rūpi išeivija, parodyti vietiniams lietuviams, kad man rūpi jūsų giminės likimas. Kokios iš to mums būtų pasekmės išeivijoje? Įnešti didesnę triukšmą mūsų tarpe: juk bus už ir prieš, pasikartos istorija, kaip buvo ginčai dėl bendradarbiavimo... Galutinis atsakymas: palikime Brazausko valiai paskirti savo ministerį, o mūsų valia stebėti jų pastangas.

Prel. J. Prunskis: Aš esu

labai susirūpinęs dabartine Lietuvos padėtimi. Man atrodo, kad labai daug kas priklauso nuo to, kaip dabartinė Lietuvos vadovybė esantieji bus ištikimi konstitucijai, ištikimi Lietuvos laisvei, ištikimi demokratijai. Ir tada lietuvių išeivijos atstovas vienokiu ar kitokiu titulu gali būti naudingas kaip stebėtojas, ir jeigu matys, kad jie ištikrųjų laikosi nuošaliai nuo ryšio su Ryttais per didelio ir nuo atsidavimo Rytų priklausomybei, tai tada gali būti daugiau patikimi. O dabar būtų daugiau kaip stebėtojo šitas vaidmuo. Žinoma, Lietuvos likimas daug priklauso ir nuo to, kokia vadovybė Maskvoje bus. Sakykim, Jelcino likimas irgi. Todėl tokio stebėtojo vaidmuo, mano nuomone, turėtų būti naudingas.

J. Žygas: Mano supratimu, jeigu būtų ministeris ir išeivijos kviečiamas ar skiriamas, tai tik suskaldytų išeiviją. Dabar mes čia negalime tikėti vien tik gražiais Brazausko žodžiais. Paskutiniai jo žodžiai yra labai gražūs, jis nori įjungti išeiviją daugiau Lietuvos gyvenimui. Bet jo darbai nėra tokie gražūs. Savo pirmuoju paskyrimu, kuriuo jis paskyrė seimo pirmininko padėjėju Juršėną, žinomą komunistą, partijos ideologą, CK propagandos vadovą ir, Lietuvos žmonių pasakymais, buvusį žinomą kagebistą, tai žiūrėjom į tokį paskyrimą, kad negalima Brazausko žodžiais tikėti.

Dr. L. Kriaučeliūnas: Pono Brazausko pasiūlymas ministerį be portfelio paskirti iš išeivijos yra labai gražus, sakyčiau, ir viliojantis. Bet reiktų gerai apsvarstyti prieš priimant šį sprendimą ir darant išvadą, ar reikia mums tokio atstovo, ar ne. 50-mt metų kovojom už pilną Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, kovojom prieš komunistinį okupantą ir dabar staiga nutartumėm skirti savo ministerį į prokomunistinę vyriausybę, vadovaujamą pono Brazausko. Tad reiktų labai gerai apgalvoti. Mano manymu, jei mes apsigėjom per tuos 50-mt metų be išeivijos atstovo, mes tvarkėmės politiniai, visuomeniniai ir kultūriniai, mes galim be jo apsieiti ir toliau. Jeigu jie paskirs iš savo vyriausybės kokį atstovą, tada žiūrėsime, kokie bus jų ėjimai, kokia bus jų propaganda. Ir tada mes derinsim savo veiklą su jais.

VI.R.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: BALYS GAIDŽIONAS
DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH, 44119-1091

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
• Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC.
Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents.
Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Atskiro numerio kaina 65 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – UŽ skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

LIETUVIŲ FONDO TRISDEŠIMTMETĮ MININT

Juozas Žygas

Kuomet bus rašoma išcivijos veiklos istorija, tai Lietuvių Fondas joje užims gana svarbią vietą. Kadangi užnugaryje turėdami fondą, drįsime daug didžiųjų renginių organizavimą pradėti. Nors fondas niekuomet nežadėjo jų pilnai finansuoti, bet jį turėdami jautėmės drąsiau. Lygiai, kaip mišku eidami, dėl dramos pagalį į rankas pasiimame. Daug kultūrinių darbų tik dėlto buvo atlikta, kad fondas bent dalinai tuos darbus rėmė.

Fondo paramą jautė lituanistinės mokyklos, ne tik tiesiogine parama joms, bet ir mokyklinių vadovėlių parengime ir jų išleidime. Taip pat ir studijuojančiam jaunimui, galimybių ribose, suteikiamos dalinės stipendijos, kurios kai kuriems studentams padėjo pradėti studijas tęsti.

Kalbėdami apie paramą besimokančiam jaunimui, negalime užmiršti Pietų Amerikos jaunimo, kuris vyksta į Vasario 16-tos gimnaziją. Lietuvių Fondas visuomet pilnai apmoka už jų keliones. Be tos paramos, jie negalėtų šios lietuviškos gimnazijos lankyti.

Fondas taip pat, pagal savo ribotas išgales, paremia spaudą, ir lietuviškas radio valandėles. Jeigu tos paramos nebūtų, tai lietuviškas kultūrinis gyvenimas, daug skurdesnis būtų. Jo dosnią ranką taip pat jaučia jaunimo centras Chicagoje, Lietuvių centras Lemonte, LB-nės Socialinė taryba – kurios veikla be fondo paramos gal nebūtų tiek šakota ir daug kitų lietuviškos veiklos barų. Viską būtų net sunku išvardyti, beto, skaitytojams ir atsibostų. Gal kam nors gali kiek keistai atrodyti, kuomet per kelis sykius minėjau: "ribotas išgales" ir pan.

Yra manančių, kad fondui turinčiam jau virš šešių milijonų, neberekėtų apie

savo išgales dejuoti. Bet taip nėra! Deja, ir fondo kišenės turi dugnus. Fondas savo finansinio stovio neslepia. Nariai bent du sykius į metus gauna iš fondo laiškus, kuriuose nurodoma fondo stovis ir jo veikla. O plačioji visuomenė yra per spaudą informuojama.

Reikia žinoti, kad bendras ekonominės padėties sunkėjimas, paliečia ir Lietuvių Fondą. Ypač stipriai yra jaučiamas didelis procentų sumažėjimas. Kadangi vadinamas fondo "pelnas" iš procentų ir dividendų susidaro. Tad yra pastebimas pajamų ir paskirstomo "pelno" mažėjimas.

Jeigu 1991 m. buvo paskirstyta 300,000 dol., tai 1992 m. tik 255,795 dol., o prašančiųjų eilės ne tik nesumažėjo, bet dar pailgėjo. Šiais metais pelno skirstymo komisija buvo gavusi 238 prašymus, kurių bendra prašomoji suma viršijo milijoną dol. Tad komisijai turinčiai paskirstymui tik ketvirtį milijono, reikia gerai galvas sukti, nes jos galimybės yra labai apribotos. Nuo fondo įsisteigimo iki dabar, jau paskirstyta 3,087,585 dol. lietuvių reikalams. Tik pagalvokime, kas būtų buvę – jeigu tų pinigų nebūtumėme turėję.

Dabar galbūt yra galvojančių, kad fondą visuomet turėjome. Bet taip nėra! Jau buvo minėta, kad šiemet fondas mini savo veiklos 30-čio jubiliejų. Jau peržvelgę fondo reikšmę lietuviškiems reikalams, dabar trumpai susipažinkime su fondo istorija.

Pokario ateivių bangai atvykus ir pradėjus įsikurti, buvo daug dėmesio skiriama lituanistiniam švietimui ir kultūrinei veiklai. Labai greitai buvo pastebėta, kad šiame krašte visokiai veiklai labai reikalingi pinigai. Tad kiekviena proga buvo klebenamos tautiečių durys ir

Kryžiai išaugo ir Kauno aikštėje.

D. Kižio nuotr.

DŽIUGAUS KRISTAUS GIMTADIENIO...

1992 m. Kalėdos

Mieli Broliai, Sesės,

Kalėdose prisimename dieną, kurioje Amžinojo Dievo Sūnus įsijungė į žmonijos istoriją, tapdamas Emanueliu – Dievas Su Mumis. Tą dieną išsipildė pranašo Izaijo žodžiai: *"Didi šviesa užtvino mus, nes gimė mums Viešpats. Jis vadinasis Nuolatinis Patarėjas Galingasis Dievas, Taikos Kunigaikštis."* (Iz. 9,5)

Tačiau Kalėdos nėra vien istorinio įvykio prisiminimas. Kalėdos yra nuolatos besitęsianti realybė. Dievo Sūnus, tapęs mūsų broliu ir išganytoju, per kirkštą ir kitus sakramentus te paliovos plečia savo taikos, teisingumo ir meilės karalystę, kuria naujas tautų kultūras, rašo naują žmoni-

renkamos aukos. Tuomet ir kilo idėja, kad reikėtų sutelkti fondą, kuris remtų lietuvišką veiklą ir neberekėtų durų varstynėti. Tokį fondą pavyko sudaryti, bet, kaip žinome, su tuo aukų prašymai nesumažėjo. O todėl, kad mūsų reikalai padidėjo ir fondas dar nėra užtenkamai didelis.

Pati idėja tokį fondą organizuoti kilo žymiai anksčiau. Buvo įvairių projektų, pasiūlymų ir nesutarimų. Tokią mintį svarstė Chicago Lietuvos tarybos direktoriatas, jis buvo svarstomas ALTo vadovybės ir buvo keliamas spaudoje. Bet daugelis veikėjų nors ir turėjo gerus norus, bet neturėjo vizijos. Pirmutiniu realiu žingsniu yra laikomas dr. A. Razmos straipsnis "Drauge". O oficiali fondo pradžia skaitosi 1962 m. kovo mėn. 14 d., kuomet Lietuvių Fondas buvo inkorporuotas Illinois valstijoje.

jos istorijos lapą.

Po pirmųjų Kalėdų pasaulis nebėra toks pat. Žmonija, kaip visuma, nebegali nusigręžti nuo Dievo – gyvybės, šviesos ir meilės šaltinio. Kaip vaivorykštė, rašo mūsų tautos didysis mąstytojas Antanas Maccina, yra ženklas, jog Dievas žmonių nebebaus tvanu, taip Kalėdos, – Betliejaus kūdikis, – yra užtikrinimas, kad žmonija nuo Dievo daugiau nebusisuks. Po įsikūnijimo tėra galima tik asmeninė nuodėmė, tik paskirų žmonių nusigręžimas nuo Dievo. Todėl Kalėdos, Kristaus, – Dievas Su Mumis, – gimtadienis yra universali, visos žmonijos broliškos meilės ir vilties šventė. Ją švenčiame ne vien mes, krikščionys, ja savu būdu švenčia visas pasaulis. Net žmonės, save laiką netikinčiais, šią dieną stengiasi būti geresniais, vienu ar kitu būdu išreikšti meilę savo artimui; pasikeičia davanomis ir sveikinimais; apilankomi logoniai bei vieniši seneliai; aukojama labdarin-goms organizacijoms, maitinami benamiai; laike karų padedami ginklai...

Jei žmogus nors vieną kartą metuose nori būti geresniu, jei Kalėdų dieną pajėgia pamiršti skriaudą, apkabinti savo tariamą priešą, ar tai nėra ženklas, kad *"Dievas yra su mumis"*, kad Emanuelio atnešta meilė broliui žmogui pasiliko pasaulyje, nors pats Kristus daugelio yra bandomas išstumti iš viešojo gyvenimo ir milijonai jo negimusių brolių ir sesių yra kasmet iš-

žudomi?!

Daugelį kartų nedraugiški kaimynai bandė Lietuvą padaryti savo siaurės vakarų provincija, jos žmones paversti paklusniais vergais. Nors ne vienas suklupo ir ne vienas nuėjo tarnauti sve-timiems dievams, tačiau mūsų tauta išliko ištikima kirkštu padarytai sutarčiai: *"Aš būsiu tavo Dievas, tu būsi mano tauta."* Biblinis Emanuelis, prisėmęs Rūpintojėlio vardą, pasiliko su tauta visuose jos varguose ir nelaimėse. Jis guodė ir palai-kė viltį tremiamųjų į Sibirą, ugdė pagrindžio kadrus, ty-lia "Eucharistijos bičiulių" malda puoselėjo tautinę ištikimybę sovietinėje mokyk-loje auklėjamoje Lietuvos inteligentijoje.

Naktis, tamsa yra mūsų skausmo, mūsų nuo Dievo nutolimo vaizdas. Kalėdos, pradedamos švęsti vidumaktį, kada šviesa nugali tamsą, mums primena, jog Dievo meilė yra galingesnė už juodžiausią mūsų gyvenimo tamsą. Kalėdų naktį mes dar nematome užtekančios saulės, tačiau žinome, kad aušra jau pakeliui. Šiandienos gyvenime mažai jaučiame pirmąją Kalėdų naktį angelų paskelbtas *"garbę Dievui ir ramybę jo myli-miems žmonėms"* (plg. Lk. 2, 13), tačiau žinome, kad kai "Dievas yra su mumis", žmonijai ateis šviesesnis ry-tojus ir kad *"kiekvienas, kuris jį tiki, nepažus, o turės amžinąjį gyvenimą."* (plg. Jn. 3,18)

Džiugaus Kristaus – "Dievas Su Mumis" – gimtadienio ir viltingų, Dievo laiminamų Naujųjų 1993 metų linkių visiems, gyvenantiems valstybinę nepriklausomybę atgavusiems tėvynėje ir čia išcivijoje.

Paulius A. Baltakis
Vysk. Paulius A. Baltakis, O.F.M.

LIETUVOS MINISTRAS PIRMININKAS LANKOSI PHILADELPHIJOJE

Ir buvo visus lietuvius vienijanti šventė...

Šeštadienis, lapkričio 14 diena, bus įrašyta Philadelphia metraštyje. Tą dieną Philadelphia aplankė tuometinis Lietuvos ministras pirmininkas Aleksandras Abišala su žmona Nijole. Iš palyginus netolimo Washingtono, kur premjeras praleido keletą dienų valstybiniais reikalais, atvyko traukiniu lydimas ambasadoriaus St. Lozoraičio, jo žmonos Danielos ir kelių ambasados pareigūnų. Lietuvos ambasada dėl vizito sutarus gaires su Philadelphiaje reziduojančia JAV LB Krašto valdyba, svečių priėmimu ir vizito eigos detalių išdirbimu rūpinosi vietos LB apylinkės valdyba vadovaujama Teresės Gečienės ir Kristinos Volertienės. Talkinant visai eilei vietos lietuvių organizacijų, premjero apsilankymas tapo visus lietuvius vienijančia švente.

Svečius traukinių stotyje sutikus LB-nės pareigūnams su gėlėmis, vyksta į pirmąją apsilankymo vietą – Šv. Andriejaus lietuvių parapiją. Svečių limuziną lydėjo pustuzinis Philadelphia policininkų motociklistų ir keli automobiliai pripildyti slaptosios tarmos pareigūnų.

Prie Šv. Andriejaus parapijos durų svečius pasitiko prieš pusmetį klebonu paskirtas Tėvas Timotiejus Burkauskas. 1991 metų pabaigoje arkivyskupija ruošė si parapiją uždaryti. Sukilo tada lietuviai, sudarė įvairias komisijas, varstė visą eilę arkivyskupijos durų, siuntė laiškus ir laimėjo. Šiuo metu klebonu turi patriotiškai nusiteikusių vienuolių kunigą T. Burkauską, parapijoje verda lietuviškas gyvenimas, vykdomi remontai, padedama atvykusiems iš Lietuvos. Premjerui buvo parodyta bažnyčia, o po to nueita į parapijos salę, kur į talpintuvą buvo pakraunama 950 siuntinių siunta. Paaškinus, kad talpintuvą sponsoriuoja Philadelphia jos BALFo skyrius ir kad Lietuvoje jį skirstys Lietuvos Tremtinių ir Politinių Kalinių Sąjunga, Sibire gimęs A. Abišala simboliškai stojo talkon ir į talpintuvą įkrovė kėlis siuntinius. Asmeniškai pasisveikinęs su vietos BALFo pirmininku Juozu Majausku, ilgamečiu BALFo direktoriumi Feliksu Andriūnu ir tuzinu talkon atvykusių asmenų vyko į parapijos kleboniją. Čia, naujai išdekoruotoje menėje,

svečio laukė V. Krėvės lietuvinė mokyklos auklėtiniai, mokytojai, ir tėvų komiteto nariai su pirmininke ir vedėja Brigita Kasinskienė. Trečios kartos lietuvaitei operos solistei Marytei Bizinkauskaitei "gelbstint", vaikai padainavo dvi dainėles, o Marytės Sušinskienės paruošti mokiniai padėklamavo. Premijerui džiaugiantis, kad vaikučių kalbama gražiai lietuviškai, pastebėta, kad jų tarpe esama net ketvirtos kartos lietuviukų. Svečius pasveikinus parapijos komiteto pirm. Jonui Puodžiūnui ir pakvietus svečius pasivaistinti, skubėta prie Laisvės Varpo.

Amerikos Nepriklausomybės aikštėje Laisvės Varpui specialiai pastatytame paviljone ministro pirmininko pasitikti atvyko Philadelphia miesto meras Edward Randell. Prie Laisvės Varpo ministras pirmininkas padėjo Lietuvos vėliavos spalvų vainiką su užrašu dėkojančiu amerikiečiams: "Jūs parama stiprino mus kovoje atgauti prarastą nepriklausomybę." Lentelėje pažymėta, kad vainiką padėjo Lietuvos min. pirm. jo apsilankymo Philadelphiaje proga.

Kelių kvartalų nuo Nepriklausomybės aikštės atstume prieš keletą metų iškilo puošnus Sheratono viešbutis. Čia šiandieną pietaus Lietuvos premjeras. Prie įvažiavimo į viešbutį plėvasuojant Lietuvos trispalvę, svečius prie viešbučio durų pasitiko vyriausia viešbučio vadovybė. Viduje ant sienos sveikinimas ponams Abišaloms. Puošnioje viešbučio salėje su premjeru pietauti atvyko 60 asmenų. Šalia lietuviškų organizacijų atstovų dalyvavo kongr. Ro-

bert Borski, Foreign Policy Research Instituto direktorių tarybos pirm. dr. Daniel Pipes, keli amerikiečių stambių įmonių vadovai, latvių ir estų atstovai, ir t.t. Invakacija sukalbėjus Tėvui Burkauskui, vaišėms vadovavo T. Gečianė. Philadelphia miesto meras E. Randell pasveikino premjerą ir ambasadorių, ir A. Abišalai įteikė miniatiūrinę Laisvės Varpo repliką su progai atžymėti specialiu įrašu. Amb. Lozoraičiui pristatė premjerą, premjeras ilgesniame žodyje palietė Rusijos kariuomenės išvedimo, pirmojo tūro rinkimų rezultatų, ekonominių problemų klausimus. Į pietų dalyvių užklausimus atsakė aiškiai, be išsisukinėjimų ir nedasakymų. Vaišės baigtos prasmingu, 1940 metais asmenine patirtį prisimenančiu prel. Leono Peciukevičiaus žodžiu.

Idomiu sutapimu Sheratono virtuvės vyriausiu šefu yra lietuvių kilmės Jeffrey Klova. Jo pietums paruoštas pagrindinis maisto patiekalas atspindėjo Lietuvos vėliavos spalvas, o žinodamas, kad lietuviai yra grybaujanti tauta, sriubai parūpino laukinių grybų. Išvyks tančiai premjero žmonai vaikučiams parvežti įdėjo ir dovanėles.

Pasistengta svečių aplan-

kyti ir kitą lietuvių partapiją – Šv. Jurgio – šiemet švenčiančią 90 metų sukaktį. Nors šiuo metu parapija lietuvišiais nėra gausi, jos naujas išdekoravimas ir patriotiškai nusiteikęs klebonas kun. dr. Juozas Anderlonis daro ją visapusiškai lietuvišką. Svečius lauke pasitiko Lietuvos vyčiai ir tautiniai rūbais pasipuošę parapijiečiai. Įžengus į bažnyčią, sugaudė vargonai, o klebonas svečius pasveikino lietuvių ir anglų kalbomis. Suoluose sėdint svečiams ir parapijiečiams, klebonas priminė parapijos istoriją, pasidžiaugė svečių apsilankymu. Lietuvos Vyčių atstovai svečių apdovanojo. Svečiai buvo pristatyti klebonui emeritui prel. Vytui Martusevičiui, ilgus metus Philadelphiaje vadovavusiam keliant lėšas Lietuvos laisvinimo darbams paremti.

Sekantis sustojimas 1909 metais įkurtuose Lietuvių Namuose. Į susitikimą su premjeru susirinko arti 200 lietuviškai kalbančių asmenų. Susirinkimui su visuomene vadovavo LB Pietryčių apygardos pirm. Linas Kučas. Svečių sveikino Lietuvių Namų direktorių tarybos pirm. Romas Tautkus. Ilgokoje kalboje A. Abišala pabrėžė, jog rinkimai parodė, kad dar daug

pastangų teks padėti kol demokratija Lietuvoje bus įtvirtinta. Lietuviai nebal savo už komunizmo gražinimą, bet už opoziciją, tikėdami, kad šie sugebės palengvinti jų buitinius sunkumus. Asmenines laisves paneigdamas komunizmas pažeidė patį žmogų. Visiems Lietuvoje būtina persiauklėti ir suprasti, kad kiekvienas yra atsakingas už savo darbą ir ateitį. Kalbą premjeras baigė tvirtindamas, kad komunizmas į Lietuvą niekad negrįž. Lietuva ir toliau eis demokratiškos keliu.

Po susitikimo su visuomene, Lietuvių Namuose veikiančiame Kultūros Centre, kur šiuo metu veikia JAV LB Krašto valdybos įstaiga, Krašto valdyba surengė susitikimą su valdybos pareigūnais ir premjero priėmimui daug talkinusių organizacijų vadovais. Po devynetą valandų vizito Philadelphiaje, svečiai vakare traukiniu grįžo į Washingtoną.

Premjero vizito reklama rūpinosi LB Krašto valdybos vicepirm. Rimantas Stirbys ir T. Gečianė. Vizitą filmavo ir žinių metų parodė dvi televizijos stotys. Milijoninio tiražo dienraštis "The Philadelphia Inquirer" sekančios dienos laidose išspausdino žurnalisto Steve Seplow straipsnį, apibūdinantį premjero vizitą ir pateikiantį politinės ir ekonominės padėties Lietuvos analizę. Kitų metų pradžioje Seplow vyksta Maskvon būti laikraščio nuolatinio korespondentu.

Premjero viešnagės organizatorius tenka pagirti už visapusiškai gerai atliktą pareigą. Philadelphia lietuvių kolonija buvo parodyta tokia kokia ji yra. Taip pat sugebėta išieiti ir už savojo kiemo ribų ir pareklamuoti Lietuvą ir lietuvius. Taigi, parodėme kas esame ir ko trokštama – nepriklausomos, demokratinės Lietuvos!

Sag.

Aleksandras ir Nijolė Abišalos prie Amerikos Laisvės Varpo Ministrui pirmininkui lankantis Philadelphiaje lapkričio 14 d. Antano Krušinsko nuotr.

Lietuvos Ministras pirmininkas Aleksandras Abišala padeda pakrauti siuntinius į Philadelphia jos BALFo skyriaus suorganizuotą talpintuvą, skirtą Lietuvos buvusių tremtinių ir politinių kalinių sąjungai Kaune. Iš k. į d.: Juozas Majauskas – dabartinis BALFo pirmininkas, Ministras pirm. Abišala ir Feliksas Andriūnas – buvęs ilgametis BALFo pirmininkas ir direktorius. Antano Krušinsko nuotr.

KAS NAUJO CHIRURGIJOJE?

Dr. A. L. Čepulis

Kiekvienų metų spalįje Amerikos Chirurgų Kolegi-ja turi savo didįjį suvažiavimą Chicagoj, San Francis- co ar kur nors rytiniame pa- kraštyje, 1992 metų suva- žiavimas įvyko New Or- leans, La.

Į didįjį suvažiavimą su- sirenka apie 15000 gydytojų iš viso pasaulio. Čia matosi įvairių rasių ir spalvų veidai ir girdisi visokiausios kal- bos. Daugumas yra jaunes- nio amžiaus, bet yra ir sene- lių, kurie, atrodo, atvažiuoja tik iš smalsumo ar įpratimo. Programa įvairi, kiekvieną dieną turi apie 50 pasirinki- mų. Paskaitų temos eina nuo pagrindinio mokslinio tyrinėjimo iki praktiškų re- zultatų nagrinėjimo.

Daugumas chirurginių specialybių turi savo žodį. Jei kas nori, gali sekti ope- raciją video ekrane, kuri yra perduodama iš vienos viet- nės ligoninės. Kitoj salėj yra rodomos operacijos fil- mų ekrane. Vakare nuo 7 val. iki 10 ar dar vėliau eina filmos apie ką nors nepa- prasto chirurgijoje.

Nors dieną prasideda 8 valandą ryto, bet ir vakarinė filmų programa yra rodoma didžiojoje balių salėje su pa- kankamai lankytojų.

Be paskaitų, filmų ir vi- deo dar yra mokslo darbų paroda, kur vienas ar keli gydytojai praneša savo nau- jas idejas ar kokius savo ne- paprastus atsiekimus.

Pagaliam nemažiau įdo- mi yra ir pramonės paroda. Milžiniškoj salėj, apie 350 firmų demonstruoja įvairius savo instrumentus, operaci- nių salių įrengimus, siūlus, vaistus ar knygas.

Jei įtikino, gali čia pat vietoj užsisakyti ir tau pri- statys, o jei norėsi dar kartą parodyti kaip naudoti.

Tokiame suvažiavime randi naujų idėjų, naujų gy- dymo būdų ar naujų instru- mentų. Ne viskas priimama už gryną pinigą, bet grįžda- mas vistiek turi naujų min- čių.

New Orleans ar San Francisco miestuose be Mc Donald yra ir labai ištaig- ingų restoranų, kur galima va- karą praleisti. Kartais didie ji vaistų ar instrumentų ga- mintojai pakviečia gydyto- jus vakare stiklui vyno su užkandžiais, kur irgi atsilan- ko keli tūkstančiai svečių. Kiti pasamdo laivą su vaka- ricne, kad galėtų pasigė- rėti New Orleans ar San Francisco.

Į suvažiavimą pirmą kar- tą buvau nusiųstas ligoni- nės, kurioj atlikau stažą 1957 metais. Paskaitos bu- vo įdomios, bet daug papras- tesnės, be molekulinės bio- logijos, be genetikos. X-ray aparatai buvo labai primity- vūs, laboratorijų darbas truk- davo dienas, vietoj minučių šiandien. CT scan, MRI nuotraukų nė svajonėse ne- buvo. Smegenų ir galvos nuotraukos buvo pavojingos ir skausmingos, nekalbant jau apie tikslumą.

Tokie suvažiavimai, ne- pigūs rengėjams, bet naujos žinios ir nauji instrumentai, kurie yra nuolat pagerinami ir dažnai ligininėse pakeičia dar nepasenusius, pakelia gydymo kainą ne tik šiame krašte, bet ir kitur pasauly. Kas gi nori būti atsilikęs? Vokietijos Chirurgų kongre- sas atrodo panašiai su dau- gybe paskaitų ir ne mažes- nių rinkiniu industrinių ex- ponatų.

Kas naujo atsitiko su chi- rurginiais siūlais? Prieš 35 metus siūlai buvo špūlėse, o adatos atskirai. Sekantį de- šimtmetį siūlus pradėjo pa- kuoti atskirais gabalais, ada- tas pagerino, jos jau lengvai neluždavo ar nelinkdavo. Toliau, vis dar katgutas, šil- kas ar medvilnė buvo pri- statomi jau prikabinėti prie adatos. Pagaliau buvo atras

ti sintetiniai siūlai, kurie yra absorbuojami ir pranyksta iš audinių per kelias savaites, arba sintetiniai, kaip nylo- nas, kurie nesukelia jokios audinių reakcijos.

Prieš 12-15 metų ameri- kiečiai ir kiti pradėjo tobu- linti siuvimo aparatus, kur vienu judėsiu chirurgas gali įdėti 4 eiles metalinių siūlų ir perpiauti per vidurį. Ne už ilgo buvo pagaminti instrumentai, kurie gali įdėti 4 eiles metalinių siūlų ap- skritime, kaip žarnos vidury je ir padalinti, paliekant dvi eiles. Panašūs įrankiai yra naudojami siūti plaučiams ar kraujo indams.

Dar prieš 10 metų ope- ruoti per piršto storumo vamzdelį viduriuose buvo reta. Dabar suvažiavime buvo rodoma įvairių instru- mentų vadinamų laparosko- pais, kurie naudojami įvai- riom operacijom viduriuose, bet ir sanariuose, krūtinėj ir kitur.

Laparoskopas yra vamz- delis, kurio gale yra šviesa, šalia guli fiberoptinė plokš- tė, per kurią chirurgas mato savo darbo lauką, ir dalis, per kurią galima įvesti įvai- rius instrumentus, kurie gali piauti, kaip žirkklės arba me- talinė savaržėlė suspausti kraujo indui.

Dabar, vietoj fiberopti- nės plokštės, per kurią chi- rurgas matė darbo lauką, yra naudojama televizijos kamera, kuri operacijos eigą rodo ekrane, kurią ir asisten

Nuostabus augalas saulėgraža – laukų, daržų ir darželių puošmena. Jų sėklos ypatingai vilioja paukščius ir mažuosius, medžiais besikarstančius žvėrelius. G. Kijauskienės nuotr.

tas gali matyti kas vyksta operacijos metu.

Didesnėm operacijom yra naudojami keli maži piū- viai su kuriais dirba asisten- tas. Operacijos metu vidu- riai yra išpūsti anglies dvi- deginio gazu. Neatidarant vidurių plačiai, kaip seniau, pacientas atsigauja greičiau ir ligoninės išlaidos yra ma- žesnės, nors pati operacija nėra pigesnė. Kadangi ma- tomumas kartais nebūna pats geriausias, atsitinka ir rimtų komplikacijų. Nauju būdu išimama tulžies pūsle, apendicitas, net bandoma imti storosios žarnos vėžys.

Kada žmogaus širdis taip susilpnėja, kad joki vaistai negelbsti, galima galvoti apie transplantaciją, bet ne visiems. Penkiem pacien- tam, kuriems daugiau pagal bos nebuvo, širdys buvo išo- dintos į didelį Latissimus muskulą. Muskulas buvo įnervuojamas elektroninio aparato, panašaus į "Pace- maker" kuris derino jo ir širdies veikimą. Latissimus

muskulas yra po oda krūti- nės lastos šone ir užpakaly. 3 pacientai atsigavo labai gerai ir grįžo į savo darbą.

Pagerėjus diagnosti- niams metodams, galima nustatyti, kad dar negimęs kūdikis turi diafragmoj sky- lę. Diagragma skiria vidu- rius nuo krūtinės. Tokia skylė leidžia žamoms pe- reiti į krūtinę ir suspausti plautį, kuris tada negali aug- ti ir vystytis. Tokiam kūdi- kiui gimus kvėpavimo sutri- kimai dažnai nulemia jo li- kimą.

Dabar neštumo metu gimda atidaroma ir kūdikis operuojamas. Žarnos vėl gražinamos į vidurius, dia- fragma sutaisoma, kūdikio krūtinė, gimda ir motinos vidurių siena vėl susiuvama. Kūdikiai pakelia tokią operaciją gerai ir plaučiai vystosi normaliai. Įdomu, kad jei operacija yra daro- ma anksti neštume, gimęs kūdikis neturi jokių opera- cijos žymių. 1992 gruodžio 1.

*Širdingai sveikiname visus giminaičius,
draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų
proga ir linkime visiems pakilioje
nuotaikoje pasitikti Naujuosius Metus.*

*Vietoje asmeniškų sveikinimų aukojame
lietuviškai spaudai.*

*Juozė ir Jonas Daugėlai
Florida*

*Kalėdų švenčių ir Naujųjų
metų progomis sveikiname
mūsų giminaičius,
kolegas ir bičiulius*

Mečys, Eleonora Valiukėnai

*Sveikindami draugus bei pažįstamus
Šv. Kalėdų proga, nuosirdžiai linkime
malonios nuotaikos,
o Nauji Metai tebūna laimingi.*

*Bronė ir Vytautas Mikliai
St. Petersburg, Florida*

O, ŠIRDIE...

Antanas Dundzila

Dirvos konkurse premijuotoji novelė

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

– O aš norėčiau pamatyti savo širdies operacijos video, kartą nustebinau draugus.

Apie tai po kiek laiko kalbėjau su kitu širdininku, širdies operacijas išgyvenusių jų draugijos susirinkime:

– Aš irgi manau, kad ligoninės tokias operacijas filmuoja. Dabar, kai keliame visokius ieškiniai teismuose, jie turi rūpintis vaizdine operacijos dokumentacija.

– Ar manai, kad chirurgai sutiks man operacijos video parodyti? – klausiau.

– Sutikt, gal ir sutiks. Tu juk greitai, be jokių komplikacijų pasveikai. Jiems nėra ko tavęs bijoti. Nors aš vis dėlto patarčiau tau to filmo nežiūrėti...

– Kodėl? Tu jau bene pirmas, kuris mane bando nuo šio sumanymo atkalbėti!

Visi esame žmonės, bet kiekvienas kitoks. Va, žiūrėk į tą porą, – parodė sekančioje eilėje sėdintį vyrą su žmona. – Po operacijos ji ilgai negalėjo apsiprasti su mintimi, kad svetimos rankos jos širdį vartė, tvarstė, čiupinėjo... Apie pusmetį važinėjo pas psichiatrą, kol apsiramino... Dabar jau gali ramiai miegoti, nebekamuojama nemiga, baisūs sapnai.

Kai po mėnesio į širdininkų susirinkimą su pašnekėsiu atsilankė mano chirurgas, nutariau, kad čia bus pati tinkamiausia proga jį patį užklausti.

– Apskritai, medicinos praktika tokiems pageidavimams nepritaria. Aš turėčiau pasitarti su savo grupės partneriais... O kodėl jums, va, rūpi operaciją pamatyti? – jis šypsojosi, bet taip pat ir mandagiai kvotė.

Gero atsakymo neturėjau. Paminečiau, kad esu išrašęs į širdies operacijų ligo nių lankymo programą ir galvojau, kad, pats pamatęs operaciją, galėsiu kitus ligonius geriau padrašinti, paraminti ar paguosti. Taip mudu ir išsiskyrėme.

Ilgainiui operaciją pamatyti viltys blėso. Porą kartų video juostą klausinėjau

profesinėse bibliotekose, bet be norimų rezultatų. Tačiau vieną popietę man į darbovietę paskambino chirurgo sekretorė. Sekančią dieną kardiologijoje besispecializuojančioms gailestingoms seserims bus rodoma širdies operacijos video. Jei noriu, galiu į tą seansą atvykti. Jei atvyksiu, ar sutikčiau, kaip buvęs pacientas, atsakinėti į savo paties sveikatą liečiančius klausimus? Aš, aišku, su tokia sąlyga mielai sutikau.

Ligoninės konferencijų kambaryje mūsų susirinko ar ne dešimtis: apie penktas gailestingų seserų, pora internų, mano chirurgas ir aš. Chirurgas bičiuliškai su manim pasisveikino ir privėdė prie vieno iš internų. Pastarasis man padavė pasirašyti pareiškimą: aš sutinku, kad, mokymo tikslams, man pačiam dalyvaujant, bus nagrinėjama mano ligos istorija. Pasirašiau.

"Ak, tai mokslo vardan jis sugudravo patenkinti mano prašymą", išsprendžiau šitos visos režišūros mįslę.

Mums buvo paaiškinta, kad čia bus rodoma smarkiai sutrumpintas operacijos video įrašas, nes širdies operacijos vidutiniškai užtrunka apie keturias valandas. Kai kambaryje lėtai pradėjo temti šviesos, pagalvojau, kad mano sąmonė lygiai taip temo prieš operaciją, tą man lemtingą dieną. Tuomet, gavęs Versed tablečių, aš gulėjau operacinės priekambaryje. Paskutinis jausmas, kurį prieš operaciją prisimenu, tai kad man buvo visiškai ramu ir lyg irgi pradėjo blėsti patalpos šviesos. Tuoj po to, kai jau operacinėje enesteziologas mane pradėjo ruošti giliam operacijos miegui, viena iš seserų padarė pirmąjį įrašą į iš anksto mano pavardę ir ligonio numeriu antspauduotą Operacinės Nr. 3 dienyne: 11:13 val. pradėtas anesteziologas.

– Šioje operacijoje suremontuosime koronarinių kraujagyslių sutrikimą. Paciento klinikinius duomenis esate matę anksčiau, jų ne-

bekartosiu. Katerizacija parodė, kad reikės bent trejeto apeinamųjų takų, – dalykiškai mums aiškino chirurgas. – Tačiau tikslų reikalingų takų skaičių galima nustatyti tik pamačius pačią širdį ir apčiupinę jos arterijas. Prieš operaciją aš pats maniau, kad šitam kazusui reikės tik keturių takų. Gi sudėjau visą penketą... Prieš operaciją niekada tiksliai nežinau, kokie pasirodys užsikimšimai, kaip atrodys širdies raumuo.

Tuo metu sekunde ar dviem ekrane aš dar spėjau pamatyti save, nes vėliau būčiau savęs nebeatpažinęs. Ant mano galvos jau buvo užmauta žalsva kepuraitė, o iš nosies ir iš burnos prie veido priklijuoti ėjo du vamzdeliai. Nustebau, kai anesteziologas lipdėmis užklįjavo mano akių vokus. Akys užklįjuojamos todėl, kad operacijos metu neišdžiūtų: kaip kad vėliau sužinojau, diazoto dujomis užmigdytas pacientas nemirksi. Virš mano kaklo kabojo žalsvas uždangalas: taip nuo krūtinės atskirta mano galva dabar lyg ir priklausė tik anesteziologui.

Kaip prityręs dažytojas, chirurgo asistentas pradėjo

tepti mano krūtinę ir abi kojas Betodinu, dezinfekciniu skiediniu. Tuoj pat buvau apklotas žalsvomis paklodėmis taip, kad tik pjovimui ruošiamos vietos matėsi. Ši taip apklostytas ten galėjo gulėti bet kas.

– Atliekamos paskutinės paruošiamosios procedūros, – mums aiškino. – Širdies chirurgo operacinėje dar nėra, jis baigia operaciją gretimoje salėje. Tuojaus rezidentas atidarys krūtinės ląstą, o chirurgo asistentas iš kojų išims venas. Šioje operacijoje būtina turėti pakankamai venų pradžia, tiems trims užkimšusiems takams, apie kuriuos jau žinome. Jei venų reikės daugiau, tai jas išimsime, kai chirurgas jau dirbs prie sustabdytos širdies. Tiesa, svarbiausiai širdies vietai, kairiajai žemyn einančiai arterijai, naudojame krūtinėje esančią, niekam kitam žmogaus kūne nereikalingą mamarinę arteriją...

Chirurgo asistentas specialiu pieštuku nubraukė per blauzdą ir šlaunį, kur turėjo būti mano širdžiai skirta kojos vena ir keturiais trumpais pjūviais įpjovęs koją, pradėjo ją imti lauk. Du išimti venų gabalai atsirado plieniniame dubenėlyje. Pažvelgti jie atrodė kaip ilgoki, šiek tiek permatomi sliekai.

– Kadangi venomis teka kraujas iš kojų į širdį aukštyje, jose yra specialūs vožtuvėliai, neleidžiantys kraujui smukti atgal, žemyn. Kai aš tas venas siūsiu į širdies arteriją, jas reikės apversti, kad tie vožtuvėliai būtų nukreipti mums reikiama kryptimi, – aiškino chirurgas.

Rezidentas tuo metu darbavosi prie krūtinės. Leizeriniu peiliuku, kuriuo pjau-

pia atidaromus kraujo indus, jis jau buvo prapjovęs odą ir ploną krūtinės riebalų sluoksnį. Tuo metu buvo pranešta, kad chirurgas jau plaunasi rankas mano operacijai.

– Atidarome krūtinės ląstą, – pasakė rezidentas dienyne vedančiai slaugei ir vėl pasilenkė prie mano krūtinės.

Prityrusiu judesiu jis įkišo trumpą motorinį pjūklėlį krūtinės pačiame viršuje, ten kur baigėsi kaklas. Lengvai žemyn traukiamas pjūklėlis prapjovė tuos šešis ar septynis krūtinės kaulo inčus.

– Traukiame! – sukoman davo kitą pusę stalo stovintys žmogystai žalsvame chalate. Abu sukišę į krūtinę rankas ir į save truktelėję, jėdę praskėtė mano krūtinės ląstą ir į jos angą įstatė iš anksto paruoštą, specialų prietaisą. Žiūrėdamas aš didžiavausi, kad mano šonkauliai šią ląstą praskėtimą atlaikė: esu girdėjęs, kad tokių operacijų metu kartais vienas kitas šonkaulis ir nulūžta. Dabar man pasidarė aišku, kodėl.

– Tai Favaloro skėstuvai, – skambėjo mums chirurgo balsas kambaryje. –

Juo laikoma atidaryta krūtinės ląsta. Dabar viskas yra paruošta priėjimui prie pačios širdies. Nuo operacijos pradžios jau praėjo apie pusantros valandos.

Tuo metu lyg pačios atsidarė elektra varstomos operacinės durys ir, nuo alkūnių į viršų pakėlęs abi rankas, įėjo chirurgas.

Pasitikusi sesuo jį apvilko dezinfekuotu operacinės chalatu ir užmovė prištines. Prityrusiu žvilgsniu jis apmetė operacinės vidų, atvirą krūtinės ląstą, išimtas venas, bei aparatūros ekranus. Pastebimai operacinėje visas personalas lyg ir pasitempė. Tai buvo savaime suprantama... scenoje savo kritiškai rolei pasirodė pagrindinis veikėjas. Jam vadovaujant, tuoj bus sustabdyta žmogaus širdis. Tuo metu aš visiškai buvau pamiršęs, kad ir aš toje dramoje dalyvavau, kad to viso damiai suorkestruoto seanso objektu buvo mano širdis.

Ekrane dabar matėsi beveik visa operacinė: vidutinio didumo kambarys, kaip altorius – chirurginis stalas su pacientu pačiame viduryje, blizgančios grindys, didelės lempos lubose, dar tylinti širdies – plaučių mašina, labai tvarkingai padėkluose išrikiuoti chirurginiai instrumentai, blizgantys metaliniai indeliai, plastikiniai švirkštai ir pustuzinis kabančiu ekranu. Pastaruose (Nukelta į 7 psl.)

*Kalėdų ir Naujųjų
1993 metų proga
sveikinu draugus,
artimuosius ir
bendraminčius
išeivijoje ir Tėvynėje*

Rūta Sakienė

LAISVOS LIETUVOS BALSAS — AMBASADA VAŠINGTONE

Ambasadorius Jungtinės Tautos Anicetas Simutis ir Ambasadorius Lozoraitis prie Lietuvos Ambasadės Vašingtone.

AMBASADA VAŠINGTONE IŠREIŠKIA PADĖKĄ VISOMS AUKOJUSIOMS ORGANIZACIJOMS

\$30,000 — \$5,000

JAV — Lietuvių Bendruomenės: Arizona community; Aukšinio Kranto, FL; Brighton Park, IL; Brockton, MA; Cape Cod, MA; Cicero, IL; Cleveland, OH; Detroit, MI; East St. Louis, IL; Hartford, CT; Lemont, IL; Los Angeles, CA; Marquette Park, IL; Melrose Park, IL; Midwest Region; New Britain, CT; New Haven, CT; New London, CT; New York District; Omaha, NE; Palm Beach County, FL; Providence, RI; Putnam, CT; Richmond, VA; Southern New Jersey; St. Petersburg, FL; Sunny Hills, FL; Washington, DC; Waterbury, CT; West Hartford, CT; Western Region.

Tautos fondas

10,000 — 29,999
Lietuvių Fondas

5,000 — 9,999

Knights of Lithuania — Councils: Archives; Anthracite; Chicago Seniors; Mid-Atlantic District; Mid-Central District; New England District; Supreme Council; 1; 7; 8; 12; 17; 25; 26; 29; 41; 46 50; 52; 74; 78; 88; 100; 109; 110; 118; 136; 139; 140; 141; 143

2,500 — 4,999

American Lithuanian Engineers and Architects; Amerikos Lietuvių Tarybos: Boston, MA; Chicago IL; Los Angeles, CA; Racine, WI; Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos: Boston, MA; Daytona Beach, FL; St. Petersburg, FL; Lietuvių Moterų Klubų Federacija: Boston, MA; Chicago, IL; Hartford, CT; New York, NY; Philadelphia, PA; Lithuanian Assistance Foundation; Montellos Lietuvių Tautinis Klubas, Brockton, MA.

LITHUANIAN EMBASSY
2622 Sixteenth Street, N. W.
Washington, D. C. 20009

1992 m., gruodis

Brangūs Amerikos lietuviai,

artėjančių švenčių proga, prisimenu jūsų didelę, brolišką pagalbą Lietuvai, kuri padėjo jai ne tik tiktai ekonominiai, bet ir dvasiniai bei kultūriniai stiprėti. Visose mūsų tėvynės gyvenimo srityse yra juntamas naudingas įnašas.

Deja, įvairios aplinkybės neleidžia Lietuvai pilnai atstatyti savo jėgų. Jos gyventojai dar nėra pasiekę net ir minimalių gyvenimo sąlygų. Tačiau jie yra pasiryžę nugalėti visas kliūtis ir siekti sau bei būsimoms kartoms geresnio rytojaus.

Amerikos lietuviai turės ir toliau palaikyti gerus, nuoširdžius ryšius su savo tėviške ir dalyvauti jos politiniame gyvenime.

Lietuvos nepriklausomybė, jos demokratinės institucijos, žmogaus teisės ir visi tie idealai už kuriuos mūsų tauta ilgai ir sunkiai kovojo, turi likti mūsų visų rūpesčių centre.

Šia proga su labai dideliu dėkingumu prisimenu jūsų paramą Lietuvos ambasadai Vašingtone. Jos dėka ambasada galėjo ne tik tiktai efektyviai tęsti savo darbą, bet ir plėstis bei stiprėti. Tokiu būdu ji galėjo pasitarnauti Lietuvos interesams ir būti ryšys tarp Amerikos lietuvių ir jų tėviškos.

Stasys Lozoraitis

Stasys Lozoraitis
Ambasadorius

1,000 — 2,499

Americans for an Independent Lithuania, Inc.; BALFAS; Brighton Park Lithuanian Home Owners Association; Laisvės Varpas; per „Lietuvių Balsą“; Lietuvių Evangelikų Reformų Bažnyčios; Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois; Los Angeles Lietuvių Tautiniai Namai; Miami Lithuanian American Citizens Club; Philadelphia Lietuvių Namų Bendrovės; SOS Americans for Lithuania's Freedom; Tauragės Klubas; per „Tėvynės Garą“; Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos, Čikagoje

500 — 999

American Lithuanian Social Democrat Fed.; Lietuvių Agronomų Sąjunga; Rockford Lithuanian Club; Sąjūdžio info; Šakių Apskr. Klubas; Union Pier, Michigan Lietuvių Draugija; LSST; Stasio

Bulkauskas, MI; Centro Valdyba; Juozas Daumantas, CA

iki 499

American Lithuanian Club of Whiting, NJ; American Lithuanian Voice; Association of Young Lithuanian Americans; Cicero Lithuanian Hunting and Fishing Club; Clevelando Ateities Klubas; Daytona Beach Regional Lithuanian American Club; Dzūkų Draugija; Industrinės Paramos Sąjunga, JAV; Kristijonas Donelaitis Lithuanian School; Lietuvių Amerikos Romos Katolikių Moterų Sąjungos; 42 kuopa, 15 kuopa; Lietuvos Didž. Kunigaikštienės Birutės Draugija; Lietuvos Škautų Židinys, Waterbury, CT; Lietuvių Škautų Sąjungos Taryba; Lithuanian American Republican League of Illinois; Lithuanian American Society of Indianapolis; per Lithuanian Council, Brockton, MA; Lithuanian Journalists Association; Lithuanian National Guard; Naval Div; New England Chapter;

Ambasadorius ir P. Lozoraitienė susitinka su Vyčiais.

Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centras: LKVS Ramovė, Omaha sk.; Sisters of the Immaculate Conception of the Blessed Virgin Mary; St. George Church, Philadelphia, PA; St. George Rectory, Norwood, MA; Sveikatos Draugija; Tautodailės Institutas; Tėv. Pranciškonai; Vydūnas Youth Fund; Židinys, Bostono vyr. sk.

KOMPANIJOS:

Ameritech International; Computational Mechanics Consultants; Custom Technology; GT International; HR Strategies; Hughes Network Systems; LLE International; Marquette Funeral Homes; Standard Federal Bank; Travel Advisors, Inc.

AUKOJUSIEJI SAVO
PASLAUGAS:

Baltic Bakery; Baltic Blossoms; Balzekas Museum of Lithuanian Culture; DRAUGAS; A. B. Kelley Corp; Nida Deli, Margutis, Talmán Deli

Naujas aukotojų sąrašas (aukotojai po 6 m. birželio mėn.) bus pasiektas 1993 kovo mėn.

Šiame Lietuvos Ambasadės prašyme, kurį parengė specialieji agentūra, raišys permažos ypatingai aukotojui skirta vieta beveik neįskaitoma. Ją esame padidinę ir čia pat atspausdinę.
Jūsų Dirva

O, ŠIRDIE...

(Atkelta iš 6 psl.)

skrajojo iš mano kūno viele lėmis atvesti elektronai. Jie rodė kardiogramos zigzagus, kraujo spaudimą prie pat širdies, kūno temperatūrą, kažkokias smegenų bangas. Visokių prietaisų, apdangstyto stalelių, padėklų buvo labai daug. Visas ope racinės personalas dabar buvo šimtaprocentiniai užsiangažavę tik man.

— Iki šiol operacija vyko be staigmenų, tad aš dabar atpalaiduosiu mamarine arteriją ir atidarysiu perikardijumo plėvę, po kuria plaka širdis. Liesti širdį yra širdies chirurgo privilegija, — jis mums pastebėjo.

Ant mano apklotos krūtinės atsirado saujelė plastikinių vamzdelių, kuriuos chirurgas sukarpė ir prisegė prie antklodės. Tais vamzdeliais tekės kraujas į širdies — plaučių mašiną. Be ceremonijų prapjovęs perikardijumą, jis atidengė pulsuojančią širdį ir švelniai, kaip po kūdikiu, pakišo po ja pirštus. Širdis man atrodė rausva, apaugusi balzganu taukų sluoksniu, kuriame matėsi arterijų takai. Bent jam, šiuos dalykus suprantančiam, mano širdis atrodė neblogai.

— Va, čia, matosi infarkto žymė, — lyg sau jis pasakė, tačiau ir operacinėje ir

dabar kambaryje ji aiškiai visi girdėjo. — Šioje vietoje raumuo pumpuos daug geriau, kai gaus daugiau kraujo. Čia ir mamarine arteriją įstatysime.

Padaręs porą įpjovimų ir tose vietose prijungęs plastikinius vamzdelius, jis su asistentu atidžiai ne tik akimis, bet ir pirštais patikrino visą tą komplikotą vamzdelių sistemą. Buvo kritiška, kad viskas būtų teisingai sujungta. Jie taip pat vamzdeliuose ieškojo oro burbulų. Burbulai kraujo srovėje pacientui gali reikšti mirtį. Įsitikinęs, kad viskas tvarkoje, jis atsegė iki šiol vamzdelius sugnybusias visas replines žirkles ir įsakančiai linktelėjo galva. Širdies — plaučių mašina pradėjo dirbti, o operacijos dienoje slaugė vėl padarė atitinkamą įrašą.

(Bus daugiau)

55 SVARAI — cukrus, sūris, dešros, mėsa, šprotai, aliejus, kava ir kt., \$98. **22 SVARAI** mažesnis paketas, \$65. **22 SVARAI** mėsos produktai, aliejus \$98. Prie visų maisto siuntinių galite užsakyti aspiriną ir vitaminų.

TRANSPAK,
2638 W. 69th ST.,
CHICAGO, IL. 60629.
Tel. 312-436-7772

TAUTINIAI ŠOKIAI 1994 METŲ LIETUVOS DAINŲ ŠVENTĖJE

1924-tais metais Kaune buvo surengta pirmoji dainų šventė. 1993-tais ir 1994-tais metais bus atžymėtas 70 metų Dainų švenčių jubiliejus. 1993-čiais m. numatoma surengti Jaunimo o 1994-tais m. — Pasaulio lietuvių dainų šventės. Į jas yra kviečiami Lietuvos ir išeivijos lietuvių chorai bei šokių vėnetai.

Rugpjūčio 24, Vilniuje, Dalia Dzikiene, Lietuvių Tautinių Šokių Instituto pirmininkė, susitiko su Dainų Šventės direktorium Juozu Mikutavičium, ir Laima Kisieliene, Šokių dienos meno vadove. Jie kalbėjosi apie išeivijos tautinių šokių vienetų dalyvavimą Dainų Šventėje. Išeivijos šokėjų meno vadove pakviesta Toronto "Gintaro" Ansamblio vadovė Rita Karasiejienė, kuri taip pat šią vasarą lankėsi Lietuvoje ir tarėsi su Šventės meno vadovais apie šventės programą.

Šventė pramatyta 1994 metų liepos 1-3 dienomis. Išeivijos vienetai kelionės išlaidas į Lietuvą turės padengti patys: rengėjai tikisi, kad, nakvynės ir pragyvenimą galės aprūpinti. Pramatoma išeivijos šokėjams įsijungti bendrai į kelis šokius ir taip pat atlikti atskirą šokių programą. Amerikos,

SIUNČIU SAVO AUKĄ LIETUVOS AMBASADOS IŠLAIKYMU IR DARBAMS:

(AUKOS NĖRA "TAX-DEDUCTIBLE")

☐ ASMENISKŲ ČEKŲ - SUMOJE \$ _____
(Čekiai išrašomi - "Lithuanian Embassy")
☐ KREDITO KORTELĖS ATSKAICIAVIMU PER (12) MĖNESIŲ: ☐ VISA ☐ MASTERCARD
(Credit card deduction for (12) twelve months as checked)
KORTELĖS NUMERIS: _____ RAŠGAMŲ DATA: _____
(Credit card number) (Expiration date)
☐ \$10 / MONTH ☐ \$25 / MONTH ☐ \$50 / MONTH ☐ \$100 / MONTH
☐ OTHER \$ _____

VARDAS, PAVARDĖ: _____
(First name, Last name)
ADRESAS: _____
(Address)
PARAŠAS: _____ DATA: _____
(Signature) (Date)
SIUNTIMO ADRESAS: Embassy of Lithuania
(Mail to) 2622 16th St., NW, Washington, DC 20009

DI 2

Kanados, Pietų Amerikos ir Australijos studentų ir veteranų tautinių šokių vienetai prašomi užsiregistruoti iki 1992 m. gruodžio 31 pas Lietuvių Tautinių Šokių Instituto vicepirmininką: Juozą Karasiejų, 2364 Adena Ct.

Mississauga, Ont L5A 1R1, Canada. Užsiregistruojant reikia duoti šias žinias: Vietinio pavadinimą, adresą, vadovo/ės vardą ir pažymėti ar šokėjai veteranai ar studentai.

SEIMUI PRISTATYTI MINISTERIAI

Lietuvos ministeris pirmininkas Bronislavas Lubys, Seimo patvirtintas gruodžio 2 d., pristatė 17 ministerių kabinetą:

Julius Veselka — Ekonomikos
Leonas Vaidolas Ašmantas — Energetikos
Eduardas Vilkelis — Finansų
Audrius Butkevičius — Krašto apsaugos
Dainius Trinkūnas — Kultūros ir švietimo
Jonas Rimantas Klimas — Miškų ūkio
Albertas Ambraziejus Sinevičius — Prekybos
Gintaras Žintelis — Ryšių ir informacijos
Teodoras Medaškis — Socialinės apsaugos
Algirdas Vapšys — Statybos ir planavimo
Jonas Biržiškis — Susisiekimo
Vytautas Kriauza — Sveikatos
Jonas Prapiestis — Teisingumo
Povilas Gylys — Užsienio reikalų
Romasis Vaitiekūnas — Vidaus reikalų
Rimantas Karazija — Žemės ūkio
Algimantas Matulevičius — ministeris be portfelio
— Savivaldybės reikalų

BOSTONO ŽINIOS

ATEITININKŲ SUSIRINKIMAS PUTNAME

Spalio 25 d. N. Anglijos ateitininkai sendraugiai iš Bostono, Brocktono, Worcesterio ir Providence suvažiavo į Nekalto Prasidėjimo vienuolyno sodybą Putname, CT. Po Šv. Mišių, atnašautų kun. Dr. V. Cukuro, prel. V. Balčiūno, kun. J. Steponaičio ir kun. R. Krausausko, visi dalyviai persikėlė į dr. Č. Masaičio namus Thompsonsone. Susirinkimas pradėtas po pirm. S. Cibienės žodžio ir kun. V. Cukuro sukalbėtos maldos. J. Bružas parodė vaizdajuos tę iš Lietuvos ateitininkų suvažiavimo 1992 m. vasarą. Ispūdziais iš Lietuvos dalinosi A. Rygelienė ir jos dukterė Ramunė, viešnia iš Lietuvos V. Stankūnienė, kuri stažuojasi RI universitete. Diskusijas pravedė S. Cibienė. Po užbaigimo maldos, susirinkimas uždarytas ateitininkų himnu. Išvyka baigėsi vaisėmis, kurias paruošė šeimininkas dr. Č. Masaitis.

SO. BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ DRAUGIJOS METINIS ŠURUMBURUM įvyko Klube lapkričio 1 d. Klubui paremti išplatintą piniginių loterijų laimėjo J. Ambrose iš Quincy, kuris iš \$10,000 laimėjimo \$500 paskyrė Klubui. II vieta teko M. Toturi – \$1,500; III vieta – A. Baikai – \$1,000; IV vieta – Swinging Brass orkestui – \$500, kuris grojo šokiams. Renginį organizavo Klubo valdyba, pirm. Algis Skabeikis.

BALFO BOSTONO SKYRIUS, vadovaujamas pirm. kun. A. Baltrušičio, lapkričio mėn. pradėjo metinį aukų vaju, kaip visuomet, siekiant teikti pagalbą pasaulyje išblaškytiems lietuviams, taip pat tos pagalbos labiausiai reikalingiems vargšams Tėvynėje.

PIANISTO PETRO GENIUŠO KONCERTAS, įvy-

kęs lapkričio 8 d. First & Second Church Bostone Pabaltiečių serijoje, turėjo didžiulį pasisekimą. Jau pirmoje dalyje P. Geniušas parodė virtuozo galimybes draisiai žengdamas nuo šio amžiaus kompozitoriaus L. Berio kūrinį prie J. Brahmsio melodingos, klasikiniai sukomponuotos Sonatos no. 1. Antroje dalyje P. Geniušas pabėrė naujų perliukų – ilgesingą susimąstymą B. Kučavičiaus sonatoje palaipsniui keitė dramatinę F. Liszto "Izoldės Liebes tod", pereinant prie pašėlusiai greitų "Užsispyrusio čardaso" temų. Po koncerto surengtose vaišėse, klausytojai sveikino talentingą atlikėją. Toliau vyko priėmimas Irenos ir Brutenio Veitų namuose, kur P. Geniušas buvo apsišojęs. Per keletą viešnagės dienų P. Geniušas turėjo progos susipažinti su Bostonu. Drauge su komp. J. Kačinsku pianistas P. Geniušas lankėsi Berklee muzikos kolegijoje, o dr. S. Cibas lydėjo svečią į NE konservatoriją.

LIETUVOS VAIKŲ GLOBOS, INC. pirm. Daiva Veitaitė-Neidhardt, vicepirm. Marija Tovares-Ashmanskas ir direktorė Rėda Veitienė lapkričio 6 d. New Yorke susitiko su kun. James Yanarell, Catholic Medical Mission Board direktorium ir programų skyriaus padėjėja Rasa Razgaitiene. Dalykinio susitikimo metu kun. J. Yanarell įteikė Globos atstovėms \$15,000 čekį siekiant atlikti Lietuvoje veido plastines operacijas. Globa remia 13 chirurgijos specialistų kelionę į Lietuvą ateinančiais metais sausio mėn. Be to Katalikų Misiijos vardu kun. J. Yanarell paskyrė per Globos organizaciją konteinerį su pediatrijais vitaminais ir medicinos priemonėmis. Konteinerio atvykimas į Lietuvą numatomas sausio mėn. ir bus Globos priežiūroje paskirstytas kūdikių namams, vaikų psichoneurologinėms ir tuberkuliozės gydymo įstaigoms.

I. Veitienė, T. Ashmanskas, D. Wolesenko, B. Skabeikienė, A. Eikinaite-Leblanc ir I. Galiniene taklinant maisto prekybai International Festival lapkričio 12 d. L. Žiaugrienės nuotr.

goms, "Vilties" darželiams. Nuoširdi padėka Katalikų Misiijos kun. J. Yanarell ir R. Razgaitienei teikiant neįkainuojamą pagalbą Lietuvos vaikams, esantiems valdiškose institucijose.

LIETUVOS VAIKŲ GLOBOS, INC. PIRM. DAIVA VEITAITĖ-NEIDHARDT skaitė pranešimą su skaidrėmis lapkričio 7-8 d. Washingtono vykusioje

GINTARAS ČEPAS, JAV LB Krašto Valdybos vicepirm., inž. Romas Bričkus ir Stasys Zikas susitiko lapkričio 10 d. vakarą Lietuvių Klubo užkandinėje So. Bostone, kur Bostono ir apylinkių lietuviams pasakojė apie Lietuvoje spalio 25 d. įvykusius rinkimus. G. Čepas, vykęs stebėti rinkimų eigą drauge su ALB pirm. V. Maciūnu, plačiai

vėd papročius, audinių ir juostų, verpsčių kolekcijos iš įvairių Lietuvos sričių, videojuosta iš tautinių šokių šventės. Tautiniai rūbai buvo išdėstyti ant manekėnų taip pat demonstruojami modelių salėje. LTI nariai N. Lingertaitis, I. Nenortienė ir R. Petrutienė dirbo suvenyrų skyriuje. Daug darbo per visą mugės laiką turėjo lietuviško maisto prekiautojai – Lietuvių Piliečių Klubas ir Lietuvos Vaikų Globa. Dideliam talkininkų skaičiui vadovavo I. Veitienė, T. Ashmanskas ir B. Skabeikienė. Sklandžiai vykdomas visų lietuvių organizacijų darbas sudarė gerą nuotaiką ir išpūdi lankytojų ir rado atgarsį didžiausiame Naujosios Anglijos laikraštyje "The Boston Globe".

LIETUVOS KARIUOMENĖS 73 METŲ SUKAKTIS paminėta lapkričio 28 d. specialioje "Laisvės Varpo" radijo programoje. Jos vedėjas P. Viščinis paruošė prasmingą Lietuvos kariuomenės įkūrimo, gyvavimo ir tradicijų tęstinumą dabarties ir ateities kartoms. Lietuvos kariuomenei ir žuvusiems kovose už laisvę buvo aukojamos Mišios Šv. Petro bažnyčioje, kurias atnašavo klebonas kun. A. Kontautas. Po Mišių bažnyčios salėje vyko iškilmingi priešpiečiai. Po to šventinis minėjimas persikėlė į Lietuvių Piliečių Klubą salę, kurioje išklausyti ALB vicepirm. G. Čepo pranešimas, sveikinimai. Įvairių meninę programos pynę paruošė Bostono meninės pajėgos, komp. prof. J. Kačinskas su atlikėjais-instrumentalistais S. Run ir P. Landeen bei solistais B. Povilavičiumi ir O. Aleksaite-Patch. Programą suderino ir pravedė Rėda Veitaitė. Visos šventės ir minėjimo pagrindinis organizatorius Ramovėnų vadas Martynas Dapkus, ne gailėjęs nei energijos nei savo lėšų. Minėjimo pabaigoje įvyko bendros vaišės.

L.Ž.

Pianistas Petras Geniušas po koncerto lapkričio 8 d. Bostone su NA Pabaltiečių Draugijos pirmininke Irena Veitiene ir pianistu Sauliu Čibu. L. Žiaugrienės nuotr.

konferencijoje dėl humanitarinės pagalbos Lietuvai. Organizatoriai – Lietuvos ambasada JAV ir LB, vykusiai pravedė šį renginį, išaiškinant išsiskojusią humanitarinę pagalbą, kas yra nuveikta ir kas būtina atlikti bei koordinuoti ateityje. Konferencijoje taip pat dalyvavo Globos vicepirm. M. Tovares-Ashmanskas ir direkt. Rėda Veitienė.

nušvietė rinkimus rajonuose ir atskirose apylinkėse. S. Ziko pastebėjimai rėmėsi asmeniniais išpūdziais. R. Bričkaus pranešime duota politinių pasiekimų apžvalga bei ekonominės būklės analizė, iš esmės nulėmusi rinkimų baigtį. Buvo gausu plakatų, agitacinių ir tų dienų spaudos leidinių, žemėlapių ir brėžinių. Kalbėtojai susilaukė didelio klausytojų susidomėjimo, klausimų skaičiaus dėl rinkimų procedūros ir artimiausios politinės Lietuvos ateities. Jie išreiškė teigiamą požiūrį, teikiantį vilties.

LAPKRIČIO 12-15 DIENOMIS Bostone World Trade Center vyko International Festival, kuriame dalyvavo virš 65 tautų iš daugiau, kaip 50 pasaulio valstybių. Bostono ir apylinkių lietuvių įsijungę į tautų pasirodymą dalyvavo visose mugės baruose. Kultūrinę ekspoziciją parengė LTI Bostono skyrius, pirm. Saulė Šaticienė. Buvo rodoma reikalinga lėlių paroda, rodanti seno

Gintaras Čepas, JAV LB vicepirm. pasakoja apie rinkimus Lietuvoje So. Bostono Piliečių klube. Iš kairės: inž. Romas Bričkus, Gintaras Čepas ir LB valdybos vicepirm. Brutenis Veitas. L. Žiaugrienės nuotr.

■ Laiškai Dirvai

DAR KARTĄ, IŠ ARČIAU

Mielas Antanai,
Neseniai perskaičiau tavo pastabas, liečiančias mano pernai skaitytą pranešimą apie 1941 m. sukilimo interpretaciją "disonansus" (Dirva, 1992.IX.10-17). Atleisk, kad kreipiuosi į tavę neformaliai bet esamė pažįstami ir nematau reikalo dėsytį ex cathedra, ypač po to, kai vienas rezistentas debtelėjo, jog pretenduoju į "šventųjų" eiles. Tvirtini, kad rašiau "iš toli ir aukštai" – pasistengsiu šį kartą iš arčiau.

Porą patikslinimų. Pasakaitą atspausdino Metmenys, Nr. 61 (1991). Puikiai žinau Budreckio monografiją, kurią citavau savo Journal of Baltic Studies išspausdintame (1990) straipsnyje apie Vietinę Rinktinę. Dabar, prie svarbesnių dalykų. Sakai, kad rašiau apie 1940-1941 m. laikotarpį nepažindamas to meto lietuvių nuotaikų, "gal net be supratimo". Vieną mano dėdę išvežė bolševikai 1941 m., kitą jau po karo (pastarąjį ir vokiečiai sodino 1943 m.). Tėvo jaunesnį brolį pusmetį kankino enkavedistai. Jo pusešerės gimines, įskaitant vaikučius, Dzūkijos pamiškėje kirviais sukapojo Zima no tarybiniai "partizanai". Vieną mano pusešerę nušovė stribas. Tiesa, tėvą jaunystėje trumpai sulaikė želigovskininkai. Ar tai pakanka "suprasti" lietuvių nuotakas, nežinau, tačiau sąmoningai vengiau emocijų, norėdamas mintis pateikti kuo galima objektyviau. Rodos, tai turi kažką bendro su mokslu.

Lietuvių enciklopedijoje, P. Narutis ir J. Brazaitis rašo, kad LAF-o programoje "buvo to meto madingų totalistinių tendencijų, su vadu, su rasizmo užuominomis". (T. 16, p.27). Tris kartus lankęs archyvus Vilniuje 1990-1992 metais, galiu tvirtinti, kad tų "tendencijų" nei "stropiai jieskoti", nei "žvejoti" tikrai nereikėjo. Š.m. vasarą Lietuvos MA Centrinės Bibliotekos rankraščių skyriuje, teko skaityti Škirpos prašymu paruoštą lietuvių publicisto. Cituoju (l. 44): "L.A.F. elgdamasis sutartinai su atgimstančios Europos ariška dvasia, yra pasiryžęs visiškai atskirti žydus nuo Lietuvos valstybinio bei tautinio kūno ir laipsniškai įvykdyti žydų pašalinimą iš lietuviškosios žemės aplamai..." Toliau (l.45): "Politinę lietuvių aktyvistų ideologiją nusako: tautinė valstybė, nacionaliz-

mas, krikščioniškoji etika ir socializmas" (pabraukta originale). Ten pat: "Būdamas vienintelis tautinės bendruomenės valios reiškęjas, vado vas ir vykdytojas, LAF apima visas politinio gyvenimo sritis..." Čia parinkau tipiškus, anaipol ne pačius "radidaliausius" išsireiškimus. Gen. Raštikiui ir P. Karveliui pasipriešinus tokiai "programai", ji nebuvo atspausdinta.

Škirpos Sukilimo kupiūrų išėjimas viešumon nieko bendro neturi su OSI. Užpernai prof. Alfredas Senn'as Turausko archyve Stanforde, rado LAF-o ir laikinosios vyriausybės istoriją liečiančius dokumentus. Š.m. rugpiūčio mėn. pats turėjau progos peržiūrėti šį rinkinį, svarbų ir turtingą mūsų tautos praeities aruodą. Prof. Senn'o rastus "Lietuvai išlaisvinti nurodymus" man pasiuntė Akiračių redakcija ir pasiūlė komentuoti, ką ir padariau (žr. Akiračiai, Nr. 9-10, 1991.) Škirpos knygoje dokumentas cituojamas savotiškai, praleidžiant tas vietas, kur aktyvis tams nurodoma kaip dorotis su Lietuvos žydais sukilimus prasidėjus. Panašus "redagavimas" pastebimas ir kai kuriuose kituose šaltiniuose, skelbtuose išeivijoje. (Gal atsimeni kaip piktinomės kai šaltiniai žaidė žiugždinės istorijos sekėjai...)

Žydų spaudoje įvairių kapų ir judenratų klausimas buvo diskutuotas. Jošuo Sobelio drama "Getas", kurią mačiau Vilniuje, buvo itin skaudus įnašas, vertinant šią problemą. Nesunku suvokti, jog žydų atvejis vokiečių okupuotoje Europoje buvo išskirtinas, unikalus, turbūt nepalyginamas. Vokiečiai planavo išnaikinti visus žydus, įskaitant pačius aktyviausius kolaborantus, ir būtu tai atlikę, jeigu ne "be ginklo kariai" ir karo nesekmės. Čia kalbame apie visuotinio naikinimo politiką. Nežinau kitos tautos atsidūrusios tokioje padėtyje 1941-1945 metais. Nebent čigonai. Po žydų ėjo lenkai. kurie, inteligentiški, turėjo tapti vokiečių vergais Rytuose. Neveltui Kubiliūnas 1943 m. būkštavo, kad lietuviai, atmesdami mobilizaciją, nenuėitų "lenkų kelio." Taip, žinau, vokiečiai nužudė nemažai ir lietuvių. Ką jau bekalbėti apie stalinistų genocidą prieš lietuvių tautą. Tačiau, laikantis temos (1941-ieji ir vokiečių

okupacija), šikart nėra reikalo nuklysti į laukus, arba, kaip kartais daroma, į tas kančių olimpiadas, kuomet, kaip vaikai, ginčijamės: "mano holokaustas / tragedija didesnis/-ė už tavo."

Norėčiau dar trumpai apibūdinti vieną kitą istorinės metodologijos problemą. Nacių laikysena Vakaruose gerokai skyrėsi nuo jų okupacinės politikos Rytuose. Vokiečių okupacija Danijoje buvo žymiai švelnesnė negu Lietuvoje, jau nekalbant apie tokią Lenkiją. Paprastai istorikai gerai žinomų faktų (pav. Kolumbo atplaukimą į Ameriką 1492 m.) išnašose nedokumentuoja. Kitas dalykas, Ne viskas, ką svetimieji rašo apie mus yra tendencinga, ne viskas ką mes patys skelbiame yra neklaidinga.

Nemanau, kad "gyvi liūdininkai" išspręs mūsų istoriografijos uždavinius, nors, savaime suprantama, kad jų pasisakymus svarbu kaupti. Kur įmanoma, istorikai remiasi archyvine medžiaga, kadangi ji tiksliausiai nustato ką žmonės rašė, galvojo ir veikė tada, o ne ką jie sakosi darę ir mastę po daugelio metų, kuomet dažnai pasirodo tendencija tikrovę "pasukti" (pagal amerikiečius, "spin"). Ir tai vyksta ne dėl to, kad žmonės meluoja (nors kartais ir taip būna). Pracities revizavimas natūraliai išplaukia iš žmogaus prigimties ir jo psichologinės struktūros. Todėl atsiminimai yra svarbus papildomas mokslinis įrankis, tačiau jie neatstoja autentiškų archyvinių šaltinių, kurių didesnė dalis, deja, išeivijai tik neseniai tapo prieinama. Kad neįmanoma sukurti pilnesnio vaizdo, remiantis vien atsiminimais ir perfiltruotais tekstais, rodo Škirpos Sukilimas.

Tikrai nenorėjau, tavo žodžiais tariant, kam nors "drožti botagu per blauzdas," nors, pripratusiems prie idealizuotų Lietuvos istorijos stereotipų ir apšvarintų šaltinių, taip galėjo atrodyti. Tačiau kol patys nesusigriebsime atvirai apibūdinti praeitį, nėra ko tikėtis, kad "svetimieji" pradės mus rimčiau traktuoti ir nustos rašę nesąmones apie Lietuvą, kaip kartais pasitaiko.

Mes žmonės nelengvai mokinomės iš istorijos – kitaip, visi kaip vienas tekini bėgtume nuo genocido apologetų, diktatorių ir tų visų "izmų" kaip nuo maro... Bet štai Kambodija, Bosnija, visokie ajatolos ir Somalija... Budapešte ekstremistai jau skelbia, kad Sorošas – tarptautinio sionizmo bei rumunų (kiti sako, slovākų) slapstas agentas. Kaip prancūzai sako, deja vu...

KA PADĖS ISTERIKA?

(Atkelta iš 1 psl.)

laidoje ištisai paskelbė DRAUGAS ir DIRVA. Kalboje buvo plačiau nagrinėti rinkimų rezultatai, perduotas gana isteriskai JAV gyvenančio prof. Antano Klimo laiškas (kadangi laiškas išplaukė į viešumą, jo ištraukos nuotrauką spausdiname) ir prelegentės skatinimas mums nenuleisti rankų, sakyčiau "nesižudyti".

dina gėda, Ambasadorius St. Lozoraitis laiko pamoką. Tai įsidėmėtina.

Eglė Juodvalkė savo kalboje taip pat skatino rankų nenuleisti, neprarasti vilties. Sudėjus galvas ir sunešus maišus, reikia saikiai apsvarstyti, ką daryti, kaip elgtis. Manau, kad nesvarbu, ką sakys A. Brazausko rankose laikoma Lietuvos val-

Deja, 1992. 10.25 Lietuva nulenks savo galvą ir Reakvai, ir LDP, ir LDDP, ir draugai Brazauskui ir Co.
Mes dabar turėsime perrašyti 37 tomus Lietuvos Enciklopedijos ir 6 tomus Enciklopedija Lituanica, taip pat ir 36 tomus Lituanus, nes juk tenai visur buvo tvirtinama, lietuviai ir anglikai, kad lietuvių tauta nerusiai kovojo, kovojo ir kovosianti prieš rusų okupantų etninę ir primestą komunizmą! Nuo dabar ir aš pats jau niekur ir niekam neskelsiu, kad esąs lietuviai, nes tai nepakeičia gėdos, o gal pasivėdinsiu islandu, suomiu...
Lietuva. Graudu. Beisau. Beviltsiškai. Juoda. Tamsu.
Ir jokie etnietis įvykiai šios beaisios tragedijos negalės ištrinti iš lietuvių tautos istorijos. Deja.
Antanas Klimas
Prof. dr. Antanas Klimas/
LMA narys-mokslininkas
LE ir EL bendradarbis
Lituanus redaktorius
Labai nusiminęs keturių vaikų tėvas...

Prof. A. Klimo viešas pažadas slėpti savo kilmę yra kraštutinis isterikos pavyzdys. Reikia tikėtis, kad tai yra atskiras asmeninis, o ne bendresnio pobūdžio visuomeninis reiškinys. Jeigu Lietuvių Bendruomenė taip pat nutars savo lietuviškumą slėpti, jei, pvz., nutars pasivadinti Islandų ar Suomiių Bendruomene, tai aš jau dabar iš Chicagos kapi-nynų šaukiu keltis visus reorgus! Čia prisimintina, kad buvę Lietuvos komunistai savanaudiškais tinklais taip pat savo vardą pakeitė į LDDP. Galvojant koku būtu galima Lietuvai padėti, kaip iš tos politinės pelkės kraštą vilkti į sausumą, reikia daugiau, negu pasivadavimo islandu ar šiaip jau iš sielvarto laužyti rankas. Ką prof. A. Klimas va-

džia, išeivija Amerikos valdžios institucijose turės šio-kį tokį balsą, jas galės įtaigoti. Ekonomijoje taip pragmatiškas Ponas Brazauskas (A. Brazauskas šitaip "pono" titulą dabar viešai sega V. Landsbergiui) su išeivija turės skaitytis bent iki tol, kol išeivija dengs Lietuvai didokas Ambasados, JT Misijos ir konsulatų JAV-se išlaikymo išlaidas.

Lygiagrečiai išeivija galės imtis iniciatyvos Lietuvoje ugdyti žmogų, tuo būdu kraštą ruošiant 1996 m. eiliniams Seimo rinkimams. Gi turint omenyje įvairius politinius netikėtumus, rinkimai gali įvykti ir anksčiau, vadovaujantis Konstitucijos 58-tu straipsniu.

(1992.XI-27)

Bet atsiprašau, kad aš vėl "iš toli". Žvilgtelkim mįnutėlei į savo kiemą. Drauge (1992.XI. 13 d.) vienas patriotas, nusivylęs Lietuvos rinkimų rezultatais, apgailestauja, kad laiku nebuvo suspėta įvesti "griežtai stiprią valdžią," kuri būtų sugebėjusi (cituoju): "išnaikinti tautos priešus." Siūlo diktatūrą, "kol dar ne per vėlu." Ar tokios šnekos mums nieko neprimena? O gal tai nevykęs pokštas, groteska (lapkričio 13-oji šimet penktadienis) ... Baigiame gi 1992-uosius... Amerikoje...

Sunku mums žiūrėti į savo praeitį be rožinių akinių, dar sunkiau iš jos mokintis. Gal mūsų karta per daug irzli ir nepakantri, ir tas XX-asis amžius toks negailestingas, Bet tikrai tikiu, kad mes, žmonės, dar susiprasi-me. Duok Dieve, kad tai įvyktų, kol dar gyvi liaudies, tautos, Alacho, Didžio sios Serbijos ir kiti priešai (neapykantos apaštalų dar nesurasti).

Draugiškai ir su pagarba,
Saulius Sužiedėlis
Millersville un-tas, PA
1992.XI.21

Nuoširdžiai sveikiname visus
JAV Lietuvių Bendruomenės
Ohio Apygardos lietuvius
Kalėdų švenčių proga
ir linkime laimės
Naujuose 1993 Metuose!

JAV LB Ohio Apygardos Valdyba

LENKAI

Vladas Vijoikis

Retkarčiais Lietuvos spaudoje randi vieną kitą straipsnį pasisakantį lenkų klausimais. Lenkai mano jaunystėje vaidino labai svarbų vaidmenį. Nemažas nuošimtis patriotizmo buvo pagręstas lenkų klausimu. Jie buvo pagrobę mūsų sostinę.

Gimnazijoje susirinkę salėje kalbėjome maldą į Aušros vartų Mariją, prašydami, kad mums padėtų atgauti Vilnių. Platinau Vilniaus pasus ir uoliai klausiau Vinco Uždavinio pasakaitų per radiją, kurios buvo baigiamos šūkiu: "Vistiek atvaduosime pavergtą Vilnių". Entuziastingai dainavau: "Tupi lenkas ant kalniuko, žiba akys kaip velniuko".

Su savo draugu nutarėme žygiuoti į Vilnių. Kelias buvo labai lengvas. Geografijos pamokose išmokome, kad Vilnius prie Vilijos upės. Tad labai lengva pasiekti Vilnių, einant Neries arba Vilijos paupiu. Mūsų žygis buvo žiemą. Tad dar lengviau. Eisime užšalusia Nerimi ir pasieksime Vilnių.

Mūsų nelaimėi pasirinkome labai šaltą dieną. Tad po poros valandų žygio taip sušalome, kad nutarėme strateginiai atsitraukti. Grįžome į šiltus namus ir mamų išgydyti nuo peršalimo vėl įsijungėme į Vilniaus vadavimą.

Kai kurie skeptiški skaitytojai manys, kad tai tik pa gražinimas, ką daro visi autobiografijų rašytojai. Nežinau, kaip įtikinti. Bet tai yra tikra tiesa. Nei kiek neabejojau, kad Vilnių galima labai lengvai atvaduoti. Tik ko mūsų vadai laukia. Mat tada dar nežinojau politikierių...

Po geroko metų skaičiaus, tie lenkų velniukai išlindo už kalniuko ir pareikalavo iš Lietuvos broliavimosi. Taip kaip senais laikais. Lietuviai gerokai supykę. Ir aš pats autobuse važiuodamas dainavau nors ir ne muzikaliai... "Į Vilnių į Vilnių, tą mylimą šalį". Autobuso bendrakeiviai buvo pasiryžę tuojau pat važiuoti į Vilnių. Išlipęs iš autobuso nuėjau į Kauno ko mendatūrą ir pareiškiau norą tuojau pat žygiuoti atvaduoti Vilnių. Komendantūros biurokratai buvo labai mandagūs ir užrašė mano pavardę. Nežinau kur. Ar vaduotojų ar įtartinų asmenų lapuose.

Vilniaus vaduoti mūsų

vyriausybė net nesirengė. O mano manymu tuo laiku buvo taip lengva. Kas tie lenkai. Po kelių metų vokiečiai įrodė.

Neužilgo vis dėlto lietuviai įžygiavo į Vilnių. Visai kitomis aplinkybėmis. Ir be manęs.

Jaunystėje labai mėgau skaityti knygas. Ypatingai tokias, kurių puslapiai dega nuotykiškai, veda tave į nežinomus kraštus, supažindina su herojais, kurių vietoje pats trokšti būti.

Dabar, kraujui bent kiek ataušus, skaitau istorines ir biografines knygas. Žaviuo si kai kurių istorinių asmenų pasiekimais, spjaudausi į kitų pusę. Ir štai į mano rankas pakliuvo knyga apie Pilsudskį.

Senais laikais Pilsudskis mano mintyse buvo pats pikčiausias įsikūnijimas. Ir nei kiek nenustebau. Knygoje lenkų istorikas aprašo, kaip buvo lenkų pavergtas Vilnius. Pilsudskis, buvęs laikinasis Lenkijos valdovas, įsakė generolui Želigovskui užimti Vilnių suvaidinant sukilimą. Taip ir buvo padaryta.

Ir vėliau visur tarptautinėse konferencijose Pilsudskis aiškino, kad Lenkija nieko dėta. Apgavystė. Labai didelė gėda, kad jo tėviškė yra Lietuvoje, Suginčiuose kur mirė jo motina.

Pilsudskis pareiškė norą, kad jo širdis būtų palaidota Vilniuje. Tuo sustiprino savo troškimą prijungti Vilnių, o taip pat ir visą Lietuvą prie Lenkijos.

Keisti žmonės tie lenkai. Patys pergyvenę įvairias okupacijas nesidrovi laikyti savo valdžioje jiems nepriklausomus žmones. Lietuvius, ukrainiečius, baltarusius, vokiečius.

Pilsudskio smegenys buvo atiduyoti Vilniaus universitetui. Kas buvo padaryta nežinia. Širdis buvo palaidota Vilniuje. Taip išmėsinėtas Pilsudskio kūnas palaidotas Krokuvoje.

Kaip minėjau, gimnazijoje meldėmės į Aušros Vartų Mariją. Pasirodo, kad Pilsudskis buvo labai uolus tos pačios Marijos garbintojas. Nesigilinant į klausimus kieno prašymai buvo išklausyti, vis dėlto turiu pasakyti, kad už savo suktybes Pilsudskio Lenkija buvo stipriai nubausta.

Dabar, žvelgdamas į esamą padėtį galvoju: tupi lenkas jau už kalniuko...

ŽALGIRO KREPŠININKAI AMERIKOJE

Jau treči metai iš eilės vėlyvą rudenį į JAV atvyksta Kauno "Žalgirio" krepšinio komanda parungtyniauti su Amerikos universitetų ir kolegijų penketukais. Lietuviai čia daugumoje susitinka su antrojo ešalono mokyklų rinktinėmis nes dabar tinis komandos lygis neleidžia jiems rungtyniauti su stipriais vienetais.

Šiemet jie (kaip ir anksčiau) savo žaidimus pradėjo nuo Chicago Pirmosios rungtynės įvyko lapkričio 14 d. su netoliese Chicago. – Romeoville miestelyje esančio Lewis un-to komanda, kuri yra viena iš silpnųjų Chicagoje bei priemiesčiuose esančių aukštųjų mokyklų tarpe. Tačiau žalgiriečiai, atvykę be išreklamuoto Olimpiečio Rimo Kurtinaičio, turėjo daug vargo iki kol prieš šiuos labai aktyvius Lewis krepšininkus išplėšė pergalę (84-79).

Reikia pažymėti, jog šios rungtynės, nors ir nebuvo labai aukšto lygio, bet gerokai permainingos ir tokiu būdu – įdomios. Pirmame kėlinyje kartais atrodė, kad žalgiriečiai nesunkiai laimės. Nors pirmuosius taškus pasiekė varžovai, fiksuodami 2-0 savo naudai, bet Tauras Stumbrys dviems metimais ir dvejoms baudomis komandą išvedė 6-2, o tada Vaidas Jurgilas sutvirtino iki 8-2. Varžovams atsakius ir prisivijus iki 6-8 vėl žodis priklausė žalgiriečiams, kurie olimpiečio Arūno Visockio, Dariaus Lukmino ir Jurgilo krepšiais atitrūko iki 14-8. Šeiminingams įmetus vieną metimą Lukminas realizuoja 2 baudos metimus, o vėliau Jurgilo ir Visockio pataikymais, atsiplėšia iki 20-12. Tada atrodė, kad žalgiriečiai jau bus aiškūs laimėtojai.

Tačiau neilgai buvo ga-

lima tuo džiaugtis, nes netrukus "Žalgirio" kapitalas ištirpo iki 27-26. Tačiau gerai, kad Algirdas Brazys, Lukminas, Jurgilas ir Stumbrys rado varžovų krepšį ir pirmojo kėlinio baigmės rezultatas sušvytėjo 40-34 žalgiriečių naudai. Kuomet per pertrauką paklausiau žalgiriečių trenerio Henriko Giedraičio apie rungtynių baigminę pasekmę, jis atsakė, "būtų gerai, kad laimėtume šešių taškų skirtumu". Trenerio rezervuotumas nebuvo be pagrindo, nes tik pradėjus antrą kėlinį varžovai per minutę išlygina 40-40. Na ir tada jau prasideda "grojimas ant nervų" – vis arba lygiosios arba vienas ar keli taškai mūsų arba greituojų ir energingųjų Lewis žaidėjų naudai.

Vienu metu Lewis komanda buvo atsiplėšusi 4 taškų skirtimu (66-62) ir atrodė, kad dar labiau atitrūks. Bet taip neįvyko. Čia reikalą gelbėjo olimpiečių centras Lictuvos olimpinėje komandoje žaidusio (Sabonio pavaduotojas) Gintaras Einikis. Esant pasekmei 68-71, jis išosina pilną metimą ir prideda baudą, sulygindamas po 71. Nuo tada jau lietuviai neatiduoda pirmavimo ir Lukminas, Stumbrys bei Visockas renka taškus, o paskutinėje sekundėje įmestas Lukmino metimas antspauduoja žalgiriečių pergalę 84-79.

Reikia pažymėti, jog šias, labai jau nuošalėje įvykusias, rungtynes atsilankė apie 400 tautiečių, kurie sudarė žiūrovų tarpe aiškią daugumą ir stengėsi žalgiriečius morališkai palaikyti.

Matant, palyginus blankų jų žaidimą, mūsų entuziastų balsai rečiau prasi-verždavo. Prieš rungtynes buvo sugroti Lietuvos ir

JAV himnai.

Sekančią dieną po rungtynių "Žalgirio" žaidėjai su palydovais išvyko į Teksaso valstiją, kur turėjo sužaisti daugumą savo rungtynių (iš viso Amerikoje buvo pramatyta jų dešimt).

Lapkričio 13 d. vakare Chicago "Seklyčios" restorane įvyko svečių priėmimas ir pagerbimas, o taip pat ir vakarienė. Čia kalbėjo chicagiečių ir svečių atstovai.

E. Šulaitis

AR NUVERS JELCENĄ

(Atkelta iš 1 psl.)

Rusijos ekonomiką.

Kalbėjęs Chačbulatovas pažymėjo, kad valdžios ekonominė programa bankrutavo. Valdžia kalta pasirinkdama Amerikos ekonomikos modelį victoj Rusijos socialiai orientuotos programos. Tačiau jis pritarė B. Jelcinui, kad reikia bendromis pastangomis artėjančią krizę nugalėti. Pagrindinis prezidento tikslas – stabilizuoti padėtį ir gauti daugiau kongreso įgaliojimų ekonominei ir administracinei valdžiai, kol bus priimta nauja konstitucija. B. Jelcinas prašė referendumo naujai konstitucijai, kuri nustatytų vykdomosios valdžios ir kongreso ribas.

Dauguma deputatų sutiko, kad prezidento kalba nebuvo tokia agresyvi kaip pracytyje ir jo prisipažinimas dėl nesėkmių rodė, kad jis yra bėdoj. Jis pažymėjo, kad deputatų nepritarimo ekonominėmis reformoms pasekmė – krentas žmonių gyvenimo lygis keisti ekonominę programą netikslinga, tačiau ar tam pritaris Kongresas – neaišku, nes sesija tęsiasi. B. Jelcinas labai siekia Civilinės unijos pramonininkų paramos, kviesdamas pramonės ir biznio žmones kooperuoti.

Opozicija nesugebėjo pareikšti nepasitikėjimo B. Jelcinui. Kai kurių deputatų norai nuversti prezidentą, matyt, neišsipildys. "Washington Post" vyr. redaktoriaus nuomone B. Jelcinas turi daug gabumų nuslopinti audras ir bandymai nuversti gali tęstis dešimtmetį. Vistiek jis pirmas, kurį išrinko visuomenė.

KONTEINERIAI

LIETUVA siunčiami KAS SAVAITE per TRANSPAK firmą.

59 CENTAI UŽ SVARĄ virš 100 svarų.

CLEVELANDO

apylinkių gyventojai vežkite – PAK MAIL (Rūta Degutienė) 28262 Chardon Rd. Willoughby Hills, OH 44092 216-943-4662

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE

FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home 2533 West 71st Street Chicago, Illinois 60629 1-(312)-476-2345	Petkus Funeral Home 1410 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-863-2108
Hills Funeral Home 10201 South Roberts Road Palos Hills, Illinois 60465 708-430-4455	Petkus-Butkus Funeral Home 1446 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS   DONALD M. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DIRVA PRIEŠ KALĖDAS IR PO KALĖDŲ – NAUJŲJŲ METŲ

Siais metais, kada telikę tik 3 savaitės iki jų pabaigos, norime skaitytojams ir bendradarbiams pranešti, kaip juos užbaigsime ir kaip pradėsime 1993-sius.

Paskutinis 1992 m. Dirvos numeris išeis gruodžio 24 d. O pirmas 1993 m. Dirvos numeris pasirodys tik sausio 11 d. savaitėje. Tame tarpe Dirva savo tarnautojams duos vieną savaitę atostogų, nes per 1992 m. atostogų beveik neturėjo ir išleido 50 numerių Ankstyvesniais metais, kada savaitės viduryje išpuldavo šventė, Dirva neišdavo.

Dirva nuo gruodžio 26 d. iki sausio 2 d. bus kasdien atidaryta nuo 9 val. ryto iki 12 val. pietų metu. O nuo sausio 4 d. vėl bus atidaryta normaliomis darbo valandomis, nes redakcija ir administracija vėl dirbs pilną laiką ir paruos naują Dirvos numerį.

JUOZO POLIO SPALVOTŲ, MENIŠKŲ NUOTRAUKŲ

galima įsigyti parapijos knygyne, kurį tvarko A. Macke vičius. Jų kaina labai priinama. Dirva kalėdiniam numeryje atspaudžia jo darytą Kryžio kalno labai didelę ir vykusią nuotrauką.

***

PARODOS ATIDARYMAS

Kviečiame aplankyti lietuvių Audrey Skuodas parodą, kuri tęsis iki sausio 9-tos. Nauji darbai yra rodomi Marquette Street Galerijoje 1287 Marquette St. Clev. OH 44114, rytų pusėje netoli 55-tos gatvės. Tel. 391-5929 Lankymo valandos yra šeštadieniais ir sekmadieniais tarp 12 ir 5 po piet.

***

ŽAIBO KREPŠININKAI WILLOUGHBY LYGOJE

Clevelando LSK Žaibo vyrų krepšinio A komanda dalyvauja Willoughby vyrų krepšinio lygoje. Paskutinėse I-jo rato rungtynėse, gruodžio 8 d., žaibiečiai nugalėjo Dirt Devil komandą rekordine pasekme 95:35. Iš mūsų didžiausių taškų medžiotoju buvo Antanas Valaitis, sukaletęs 32 taškus. Pasibaigus pirmajam ratui, Žaibas stovi antroje vietoje, su 6 laimėjimais ir 1 pralaimėjimu.

II-tras ratas prasidės sausio 5 d. ir tęsis 7 savaites. Po reguliaraus sezono vyks čempionato turnyras (play-offs).

Žaidimai vyksta antradieniais, Willoughby Middle School, 36901 Ridge Rd. (Rt. 84), Willoughby, Ohio.

sausio 5 d. žaibiečių priešininku bus Team #5 komanda. Rungtynių pradžia 8:00 v.v. Įėjimas laisvas.

Komandos vadovas yra Linas Gineitis. Kapitonas Ricky Mack/Mačiukaitis.

amb

***

LSK ŽAIBO MERGAIČIŲ TINKLINIS

Clevelando LSK Žaibas planuoja atgaivinti mergaičių tinklinio programą. Numatoma turėti 2 grupes: vyresnių mergaičių (maždaug 14-18 metų) ir jaunesnių (maždaug 10-13 metų). Pakol kas treniruotės vyktų sekmadieniais, anksti po pietų (nuo 12:00 val. ar vėliau) Dievo Motinos parapijos viršutinėje salėje.

Programos vadovas yra Vitas Čyvas, LSK Žaibo tinklinio sekcijos pirmininkas. Jam pagelbsti Paulius Kijauskas ir kiti talkininkai-talkininkės.

Visos mergaitės, kurios domisi tinklinio sportu, kviečiamos į šią programą įsijungti. Dėl smulkesnių informacijų, kreiptis į Vitą Čyvą 944-0506, Paulių Kijauską 531-8413 ar Algirdą Bieskų 486-0889. Jei bus pakankamai susidomėjimo, bus bandoma suformuoti vyresnių mergaičių komandą, kuri eventualiai galėtų dalyvauti Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynėse.

Yra galimybė, kad į šią programą bus įjungti ir berniukai, ypatingai jaunesnėje grupėje. LSK Žaibas

***

HOUSE FOR SALE

Brick ranch, 3 bedroom, 18 yrs. old. 24100 Russell Ave. in Euclid off 250 St. Call 261-8885

(47-50)

TAUPA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS bus uždarytas: gruodžio 24, 25 ir sausio 1 d.

Gruodžio 31 d. TAUPA bus atidaryta nuo 9 v.r. iki 12 v. p.p.

***

ISNUOMOJAMAS BUTAS

2 miegamųjų.

24390 Lake Shore Blv.

Tel. 481 4169

NATIONAL TRAVEL & TOURS

Tel:(216)932-6100 Fax:(216)932-5236

KELIONĖMS I LIETUVĄ IR I
KITAS PASAULIO ŠALIS

SKAMBINKITE
RITAI STAŠKUTEI
932-6100

Nuo šiol -

ORO KARGO SIUNTINIAI I LIETUVĄ

\$ 2.50 už svarą siuntiniams virš 50 svarų

\$ 2.75 lengvesniems siuntiniams

minimumas - 30 dol

Oro siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę

atlanta IMPORT EXPORT
Trumpiausias kelias į Lietuvą

SIUNTINIAI PRISTATOMI I NAMUS

KONTEINERIAI IŠSIUNČIAMIS KAS DVI SAVAITES

ATVEŽKITE ARBA ATSIŲSKITE UPS

Vieno svoro kaina - 69 centai minimumas - 20 dol

Virš 100 svarų - 58 centai

639 East 185th Str

EUCLID, OH 44119

IŠ TOLIAU, SKAMBINKITE NEMOKAMU TEL.

1-800-775-SEND

IŠ CLEVELAND APYLINKIŲ, SKAMBINKITE (216)
481-0011

atlanta

Sv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga
geriausi mūsų sveikinimai
GEORGE KNAUS REAL ESTATE, INC
819 E. 185th STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL.. 481-9300
Mums reikia lietuvių pardavėjo

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą mūšesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street • Cleveland, OH 44119

481-6677

DARBO VALANDOS

antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį * 9:00 vr – 4:00 pp *
penktadienį * 9:00 vr – 6:00 pp * šeštadienį * 9:00 vr – 12:00 pp *
sekmadienį parapijoje * 11:00 vr – 12:00 pp *

* Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000 *

MATAS REALTORS

Broker RITA MATAS – G.R.I. – state certified
real estate appraiser

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH. 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

DIRVA

Štai, kurie padeda
išlaikyti lietuvišką
laikraštį

Atnaujindami
prenumeratą ir kitomis
progomis Dirvai auکوjo:

Didžbalis E., Waterbury	5.00
Daniliauskas J., Stamford ..	10.00
Bumelis E., Hot Springs	5.00
Savaitis J., Sunny Hills	10.00
Kizys D., Cleveland	10.00
Misiulis D., Lockport	6.00
Rožanskas K., Chicago	20.00
Zaparackas A., Highland B. .	7.00
Jurcys T., St. Pete.	10.00
Butrimas S., Cleveland	10.00
Grincius U., Cleveland	5.00
Macys S., Cleveland	5.00
Matas G., Independence	20.00
Trimakas D., Westlake	20.00
Oksas I., Los Angeles	20.00
Sisas J., Santa Monica	15.00
Kubilius L., Canada	5.00
Kalendra V., Canada	30.00
Zenkus A., Webster	10.00
Galinis I., Norwell	5.00
Šiliūnas O., Alexandria	5.00
Dalnis P., St. Pete.	10.00
Jurkūnas J., St. Pete.	25.00
Valaitis A., St. Pete	5.00
Paulionis B., Wilby H.	10.00
Maželis Br., Cleveland	10.00
Vasis A., Cleveland	5.00
Klovas B., Beverly Shores ..	10.00
Briedis J., W. Bloomfield ..	10.00
Čizinauskas E., Orland Pk ...	10.00
Varanka T., Claredon H.	10.00
Mironaitė O., Chicago	20.00
Matulevičius E., Worchestr.	20.00
Vencus J., Coventry	10.00
Lukas B., Elizabeth	20.00
Osas D., Maspeth	10.00
Vasikauskas Vl. Seminole ..	10.00
Mackevičius A., Kew G.	10.00
Augūnas A., Jupiter	20.00
Petrakis Pr., St. Pete	10.00
Balas K., Cleveland	10.00
Steponavičius E., Euclid	5.00
Numgaudas V., Harbert	15.00
Stankūnas JG., Harbert	5.00
Maurukas S., Algonquin	10.00
Mečkauskas T., Lansing	12.00
Juškus N., Downers Grove ..	10.00
Graužinis V., Elgin	10.00
Tiškus A., Lemont	20.00
Pacevičius A., Canada	20.00
Kupčikas B., Canada	10.00
Tervydis V., Collinsville ...	10.00
Ulpienė J., Dorchester	5.00
Krukoniėnė Z., Milton	10.00
Ambrose M., Mt. Airy	20.00
Slivinskas J., Indialantic	10.00
Tomkus A., Juno B.	10.00
Balanda E., Cleveland	10.00
Stankus I., Cleveland	10.00
Minkūnas R., Seven Hills ..	10.00
Razauskas K., Dearborn H. .	20.00
Selenis R., Livonia	5.00
Vansauskas M., Lyons	3.00
Gimius V., Oak Lawn, ...	30.00
Dubinskas V., Chicago	20.00
Kikutis K., Collinsville	10.00
Endzelis P., Riverton, ...	20.00

Besiartinančių Šv. Kalėdų ir
Naujųjų 1993 metų proga

sveikiname ALT Sąjungos garbės
narius, tarybos narius, skyrių
pirmininkus ir visus Sąjungos narius.

Taip pat sveikiname Dirvos redakciją
ir administraciją.

Linkime šventiškos nuotaikos, laimingų
ir sveikų ateinančių metų

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga

IVYKIŲ KRONIKA

L. KRIAUCELIŪNAS DETROITE

ALT s-gos pirmininkas
dr Leonas Kriaučeliūnas
š.m. gruodžio mėn. 5-6 d.d.
lankėsi Detroite, dalyvavo
kariuomenės šventės minė-
jime ir pasakė kalbą.

Ta pačia proga susitiko
su Detrito Tautinės S-gos
skyriaus valdybos ir sky-
riaus nariais ir turėjo pozity-
vius pasitarimus Sąjungos
aktualiais reikalais. Buvo
kalbama ir apie ateinančio
1994 m. seimo reikalus.
Yra galimybė, kad sekantis
seimas įvyks Detroite.

RASOS RAZGAITIENĖS LAIŠKAS

Washington Post dien-
raštis atspausdino Rasos
Razgaitienės laišką redakci-
jai ryšium su J. Demjanjuko

ATTSAISOME KLAIDA

Praėjusią savaitę, maž-
daug šioje vietoje, buvo pa-
skelbtas Kristinos Čepkaus
kienės atsisveikinimas –
"Sudie, sudie..."

Prireikus pertvarkyti 12
puslapį, prapuolė to atsisvei-
kinimo kelių eilučių pabaig-
ga. Tat čia ta pabaigą pakar-
tojame ir už padarytą klaidą
visų atsiprašome. To raši-
nio pabaiga tokia:

Labai Jums visiems ačiū
už knygas, laikraščius, tele-
foninius pokalbius, už Jūsų
moralinę pagalbą. Dėkoju
DIRVAI už laikraščius, ku-
riuos man atsiųsdavo. Esu
dėkinga DIRVAI už galimybę
bė straipsniais patekti į šį
laikraštį.

Sudie, sudie –

Kristina Čepkauskienė
Dirvai paruošė Antanas Dundzila
(92-XII-1)

byla, kuri apeliuojama Iz-
raelyje. Šiuo metu taip pat
vyksta specialus teismas
Nashville mieste, kuris
svarsto ar Demjanjukas bu-
vo teisėtai išduotas Izrae-
liui.

Laiške rašoma, kad Dem-
janjukas turėtų būti leidžia-
ma grįžti į Ameriką, nes
OSI prokurorai nuslėpė iš-
teisinamąją medžiagą jį iš-
duodant Izraeliui. Taip pat,
kad Kongresas turėtų pradė-
ti viešas apklausas šiuo rei-
kalu ir kad teisinės proce-
dūros turėtų būti pakeistos.

***

V. ČESNAVIČIUS, gyv.
Richmond Hill, N.Y. ilga-
metis Dirvos skaitytojas ir
remėjas, o taip pat ir ben-
dradarbis, savo šeimos, gi-
minių ir draugų tarpe, yra
atšventęs 90 metų sukaktį.

Dėkojame už ilgų metų
paramą ir linkime geros svei-
katos žengiant į šimtamečius.

Šv. Kalėdų
ir Naujųjų Metų proga

nuoširdžiai sveikiname prisikėlusią
iš komunistinės spaudos lais-
vam, nepriklausomam ir demokrati-
niam gyvenimui Lietuvos respubliką.

Linkime jos žmonėms darnios
kloties, naujos istorijos kelyje sie-
kiant santarvės ir visokeriopos dvasi-
nės ir medžiaginės gerovės.

Sveikiname visus Amerikos lietu-
vius remiančius Amerikos Lietuvių
Tarybą, tęsiant Amerikoje reikalingą
politinę ir Lietuvai pagalbą veiklą.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

TAUTOS FONDAS

sveikina Šv. Kalėdų ir
Naujųjų 1993-jų Metų proga:

visus aukotojus, jų šeimų narius bei organizaci-
jų veikėjus, kurie visuomet tikėjo ir stipriai rėmė
Lietuvos prisikėlimo pastangas ir auکوjo
Lietuvos laisvinimo darbams įgyvendinti;

visus tuos, kurie supranta tą sunkią Lietuvos
padėtį ir iš naujo ryžtasi aukoti ir pasiaukoti
tikros Lietuvos Nepriklausomybės įtvirtinimo
darbams tęsti.

Ne Lietuvos valdžia reikalinga paramos, bet
lietuvių tauta siekia mūsų dosnios pagalbos.

Dedikuokime 1993 metus Lietuvos –
demokratinės valstybės atstatymui.

Remkime savo darbais ir lėšomis per
Tautos Fondą.

Tautos Fondo Vadovybė

Kasiuba P., Las Cruces	10.00
Norkus C., Los Angeles	20.00
Nauseda J., Woodland H. ...	20.00
Reklys V., Walnut Creek ...	5.00
JAV LB Cape Codo apylinkės valdybos nutarimu	50.00
Vagelis A., Worcester	10.00
Gantautas E., Bridgeport ...	10.00
Česnavičius A., Ridhmond H	10.00
Kaulinis K., Philadelphia ...	10.00
Petrulis R., Ft. Lauderdale ..	50.00
Balbata G., Lake Park	5.00
Skavičius J., Parma	5.00
Mažonas K., Parma	15.00

Spaudos Kioskas Detroit	5.00
Vaitiekaitis A., Canton	5.00
Šošė A., Chicago	50.00
Gerdvilis V., New Zealand .	15.00
Trečiokas K., Union	50.00
Žukas J., Woodhaven	17.00
Zuras A., Rochester	20.00
Stelmokas J., Landsdowne ...	5.00
Mašalaitis P., Wayne	10.00
Penkiūnas J., Baltimore	5.00
Miller G., Chipley, ...	5.00

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

Korp! Neo-Lithuania buvusiam Vyriausios
Valdybos Pirmininkui, Korporacijos veiklos
atgaivinimo tremtyje aktyviam grupės nariui ir
nenuilstamam jos idealų puoselėtojui, Filisteriui,
teisininkui

ANTANUI DIRŽIUI

mirus, skausme ir liūdesyje likusią žmoną
GENOVAITĘ, sūnų SAULIŲ ir vaikaičius
Lietuvoje, užjaučia ir skausmu dalijasi

Korp! Neo-Lithuania New Yorko
Vieneto Valdyba, Filisteriai ir nariai.

Vaikystės – jaunystės – pradžios mokyklos
laikotarpio draugui, kaimynui

JUOZUI NAUJOKAIČIUI

mirus, jo žmoną JADVYGĄ ir šeimos narius,
brolių JONĄ, seserį MARYTĘ MARIŪNIENĘ, jos
vyrą VIKTORĄ ir jų šeimos narius, Lietuvoje
gyvenančius brolių ANDRIŲ; seseris ALBINĄ ir
PETRUTĘ ir jų šeimas; taip pat mirusios sesers
JUZYTĖS JOKUBAITIENĖS šeimos narius,
gimines, Juškakaimio ir Kudirkos Naumiesčio
NAUJOKAIČIUS, nuoširdžiai, kaimyniškai
užjaučia,

Jonas P. Lenkaitis

Brangiam broliui

A. A.

VLADUI ŽILINSKUI

mirus, seserį ELENĄ-LIUŠĘ GUREC-
KIENĘ ir visą jos šeimą bei artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame

Aldona ir Vytautas Mauručiai